IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 17.12.2018
COM(2018) 842 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

Rapport dwar il-funzjonament tas-suq Ewropew tal-karbonju

MT MT

Werrej

Lista ta' akronimi u abbrevjazzjonijiet 3

TAQSIRA..... 5

1. INTRODUZZJONI..... 6

2. IL-QAFAS TAL-EU ETS FIL-FAŻI 4 (2021-2030) 8

2.1. EU ETS imsaħħa 8

2.2. Regoli dwar ir-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju mmirati aħjar 9

2.3 Il-finanzjament għall-innovazzjoni bl-użu baxx tal-karbonju u l-immodernizzar tas-settur tal-enerġija 10

3.1 Kopertura ta' attivitajiet, ta' installazzjonijiet u ta' operaturi tal-inġenji tal-ajru 13

3.2 Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL) 15

4. IL-FUNZJONAMENT TAS-SUQ TAL-KARBONJU FL-2017 16

4.1. Provvista: kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni..... 17

4.1.1. Limitu massimu 17

4.1.2. Kwoti maħruġa..... 19

4.1.3. Krediti internazzjonali 29

4.2. Domanda: kwoti meħuda barra miċ-ċirkolazzjoni 30

4.3. Ibbilanċjar tal-provvista u tad-domanda..... 31

5. AVJAZZJONI 35

6. SORVELJANZA TAS-SUQ 37

6.1. In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet..... 38

7. MONITORAĠĠ, RAPPORTAR U VERIFIKA TAL-EMISSJONIJIET 39

8. ĦARSA ĠENERALI LEJN L-ARRANĠAMENTI AMMINISTRATTIVI..... 41

9. KONFORMITÀ U INFURZAR 42

10. KONKLUŻJONIJIET U ASPETTATTIVI..... 45

ANNESS 47

Lista ta' akronimi u abbrevjazzjonijiet

AVR	Regolament dwar l-Akkreditazzjoni u l-Verifika
AK	Awtorità Kompetenti
CCS	Ġbir u Ħżin tal-Karbonju
CCU	Ġbir u Użu tal-Karbonju
CDM	Mekkaniżmu għal Żvilupp Nadif
CERs	Tnaqqis Iċċertifikat ta' Emissjonijiet
CSCF	Fattur ta' Korrezzjoni Trasversali
EA	Kooperazzjoni Ewropea għall-Akkreditazzjoni
ŻEE	Żona Ekonomika Ewropea
EEX	European Energy Exchange
BEI	Bank Ewropew tal-Investiment
ERUs	Unitajiet ta' Tnaqqis tal-Emissjonijiet
EU ETS	Skema tal-Unjoni Ewropea għan-Negozjar ta' Emissjonijiet
EUTL	Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
GHG	Gass serra
ICAO	Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali
ICE	ICE Future Europe
JI	Implimentazzjoni Konġunta
MAR	Regolament dwar l-Abbuż tas-Suq
MiFID2	Direttiva dwar is-Swieq tal-Istrumenti Finanzjarji
MRR	Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar
MRVA	Monitoraġġ, Rapportar, Verifika u Akkreditazzjoni
MSR	Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq
NAB	Korp Nazzjonali ta' Akkreditament

NER	Riżerva għal Min Jidħol Ġdid
PFCs	Perfluworokarburi
RES	Sorsi ta' Enerġija Rinnovabbli
TNAC	L-Għadd Totali ta’ Kwoti fiċ-Ċirkolazzjoni

SOMMARJU

Fl-2017, l-emissjonijiet minn installazzjonijiet koperti mill-Iskema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (EU ETS) żdiedu kemmxejn b'0,18 % meta mqabbla mal-2016. Filwaqt li dan jinterferixxi mat-tendenza ta' emissjonijiet dejjem qed jonqsu mill-bidu tat-tielet perjodu ta' negozjar tas-sistema (2013-2020), dan jista' jiġi spjegat bi tkabbir fil-PDG reali ta' 2.4 %, li huwa ogħla minn kwalunkwe sena mill-bidu tal-perjodu. Iż-żieda kienet prinċipalment xprunata mill-industrija, filwaqt li l-emissjonijiet mis-settur tal-enerġija naqsu ftit għar-raba' sena konsekuttiva (ara t-Tabella 7 fis-sezzjoni 4.2). L-emissjonijiet ivverifikati mill-avjazzjoni komplew jikbru, b'żieda ċara ta' 4.5 % meta mqabbla mal-2016 (ara t-Tabella 8 fit-taqsima 5).

Id-Direttiva riveduta tal-EU ETS, li tirriforma s-sistema għad-deċennju li jmiss, ġiet ippubblikata fl-14 ta' Marzu 2018. Ir-riforma għandha l-għan li tiffaċilita t-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' GHG b'43 % mis-setturi tal-EU ETS sal-2030 (f'konformità mal-objettivi klimatiċi tal-UE 2030 u l-impenji tagħha skont il-Ftehim ta' Pariġi), tissalvagwardja l-kompetittività industrijali, u trawwem modernizzazzjoni u innovazzjoni b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju.

Matul dawn l-aħħar tliet snin, l-eċċess ta' kwoti fis-suq tal-karbonju Ewropew kompla jonqos b'mod kostanti, b'ammont totali ta' kważi nofs biljun kwota, prinċipalment minħabba 'l hekk imsejjaġ "posponiment lejn tmiem il-perjodu", jiġifieri l-posponiment tal-irkant tal-kwoti (ara Figura 3 f'sezzjoni 4.3). L-ETS riformata se tkompli tindirizza l-eċċess favorevoli billi ssaħħaħ ir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq - il-mekkaniżmu tal-UE stabbilit fl-2015 biex inaqqas il-provvista eċċessiva tal-kwoti u jtejjeb ir-reżiljenza tal-EU ETS għal xokkijiet futuri. Mill-2019 (meta r-riżerva tibda topera) sal-2023, il-perċentwal tal-eċċess li għandu jitqiegħed fir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq se jiġi rduppjat mit-12 % miftiehem inizjalment, għal 24 %. Barra minn hekk, mill-2023, l-investimenti ta' riżerva li jaqbżu l-volum tal-irkant tas-sena ta' qabel ma jibqgħux validi aktar. Flimkien mat-tieni pubblikazzjoni tal-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq f'Mejju 2018, dawn ir-riformi se jwasslu biex jitqegħdu kważi 265 miljun kwota (16 % tal-eċċess) fir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq minn Jannar sa Awwissu 2019 minflok li jiġu rkantati. Dan se jnaqqas il-volum tal-irkant matul l-ewwel tmien (8) xhur tal-2019 b'xi 40 % meta mqabbel mal-volum korrispondenti fl-2018.

Biex tipprovdi momentum kontinwu għall-proċess internazzjonali li jistabbilixxi skema globali biex jitrażżnu l-emissjonijiet tal-avjazzjoni, u biex tkun faċilitata l-implimentazzjoni futura tiegħu fl-UE, l-ambitu limitat għall-avjazzjoni għal titjiriet fi ħdan iż-Żona Ekonomika Ewropea biss ġie estiż sal-2023. Mill-2021, fattur lineari ta' tnaqqis se japplika għall-ewwel darba għas-settur tal-avjazzjoni, u b'hekk inaqqas il-limitu massimu fuq l-emissjonijiet tal-avjazzjoni bi 2.2 % kull sena.

1. INTRODUZZJONI

Mill-2005 'l hawn, l-Iskema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (EU ETS) kienet ċentrali għall-istrateġija tal-UE għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra (GHG) mill-industrija u mis-settur tal-enerġija. Din tikkontribwixxi b'mod sinifikanti għall-ilħuq tal-mira tal-UE li sal-2020 l-emissjonijiet GHG jitnaqqsu b'20 % mil-livelli tal-1990. Filwaqt li l-UE tinsab fit-triq it-tajba biex tisboq din il-mira[1], it-tnaqqis tal-emissjonijiet GHG b'mill-inqas 40 % sal-2030 – bħala parti mill-qafas ta' politika għall-klima u l-enerġija għall-2030 tal-UE – jirrikjedi progress kontinwu[2]. EU ETS li tiffunzjona tajjeb tikkostitwixxi l-mekkaniżmu ewlieni biex tintlaħaq il-mira tal-UE għall-2030, billi jiġi ffaċilitat tnaqqis ta' 43 % tal-emissjonijiet GHG meta mqabbel mal-livelli tal-2005 fis-setturi koperti mis-sistema.

Sabiex tippermetti lill-EU ETS tissodisfa dan l-għan, fl-2015, il-Kummissjoni addottat proposta[3] biex tirrevedi l-EU ETS għar-raba' perjodu ta' negozjar tagħha (2021- 2030). Wara negozjati estensivi, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill formalment appoġġjaw ir-rieżami fi Frar 2018, u d-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS[4] daħlet fis-seħħ fit-8 ta' April 2018.

Fl-2017, id-Direttiva dwar l-EU ETS ġiet rieżaminata ulterjorment[5] biex takkomoda l-iżvilupp ta' miżura globali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO), permezz taż-żamma ta' kopertura tas-sistemi li hija limitata għal titjiriet fi ħdan iż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). L-2017 immarkat ukoll l-iffirmar ta' ftehim[6] bejn l-UE u l-Iżvizzera dwar il-kollegament tal-iskema tan-negozjar ta' emissjonijiet tal-gassijiet serra Żvizzera ma' dik tal-EU ETS - l-ewwel ftehim ta' dan it-tip għall-UE.

Dan ir-Rapport dwar il-funzjonament tas-suq Ewropew tal-karbonju huwa ppreżentat f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikoli 10(5) u 21(2) tad-Direttiva 2003/87/KE[7] (id-Direttiva tal-EU ETS). Kif stipulat permezz tad-Direttiva, l-għan tar-rapport huwa li jipprovdi aġġornamenti regolari dwar l-iżviluppi fis-suq Ewropew tal-karbonju fuq bażi annwali.

[1] Fl-2015, l-emissjonijiet GHG tal-UE kienu diġà 22 % taħt il-livelli tal-1990.

[2] Skont il-projezzjonijiet nazzjonali, l-emissjonijiet ser ikomplu jonqsu sal-2020, iżda sabiex tintlaħaq il-mira tal-2030 se jkun meħtieġ li jiġu implimentati politiki addizzjonali.

[3] COM (2015) 337, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:52015PC0337

[4] Id-Direttiva (UE) 2018/410 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2018 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE biex ittejjeb it-tnaqqis kosteffettiv tal-emissjonijiet u investimenti b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju, u d-Deċiżjoni (UE) 2015/1814, ĠU L 76, 19.03.2018, p. 3

[5] Ir-Regolament (UE) 2017/2392 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2017 li jemenda d-Direttiva 2003/87/KE biex jitkomplew il-limitazzjonijiet attwali tal-kamp ta' applikazzjoni fl-attivitajiet tal-avjazzjoni u ssir il-preparazzjoni biex tiġi implimentata miżura globali bbażata fuq is-suq mill-2021, ĠU L 350, 29.12.2017, p. 7

[6] Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kollegament tal-iskemi tan-negozjar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra tagħhom, ĠU L 322, 07.12.2017, p. 3

[7] Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE, ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32.

Ir-rapport ikopri s-sena 2017, iżda jippreżenta wkoll inizjattivi proposti jew miftiehma fl-ewwel nofs tas-sena 2018. Meta mqabbel mar-rapport tas-sena l-oħra[8], dan ir-rapport fih kapitolu ġdid dwar il-qafas tal-EU ETS fil-Fażi 4 u appendiċi ġdid dwar il-progress fl-implimentazzjoni, kif ukoll informazzjoni dwar l-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR) tal-2018 u l-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri lill-MSR fl-2019. Wara r-rekwiżiti mtejba tat-trasparenza u r-rapportar tad-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS, ir-rapport ta' din is-sena għall-ewwel darba jipprovdi ħarsa ġenerali lejn l-ammonti attwali tal-għajnuna mill-Istat minfuqa mill-Istati Membri fuq kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta fl-2017.

Sakemm ma jkunx indikat mod ieħor, id-data użata għal dan ir-rapport kienet dik disponibbli pubblikament u għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni sa Ġunju 2018[9]. Informazzjoni ġenerali u deskrittiva dwar l-EU ETS hija inkluża fil-kaxex matul ir-rapport kollu.

[8] Ir-rapporti ppubblikati fis-snin preċedenti jistgħu jinstabu hawnhekk: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_mt#tab-0-1

[9] Id-data ta' skadenza użata kienet id-29 ta' Ġunju 2018.

2. IL-QAFAS TAL-EU ETS FIL-FAŻI 4 (2021-2030)

Id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS għall-fażi 4 għandha l-għan li tiffaċilita l-ilħuq tal-għan triplu li tnaqqas l-emissjonijiet ta’ GHG b’ 43 % għas-setturi tal-EU ETS sal-2030, li tissalvagwardja l-kompetittività industrijali u li tmexxi ’l quddiem il-modernizzazzjoni u l-innovazzjoni b’emissjonijiet baxxi ta’ karbonju permezz ta’ serje ta’ miżuri interkonnessi.

Figura 1: Analiżi tal-limitu massimu tal-Fażi 4

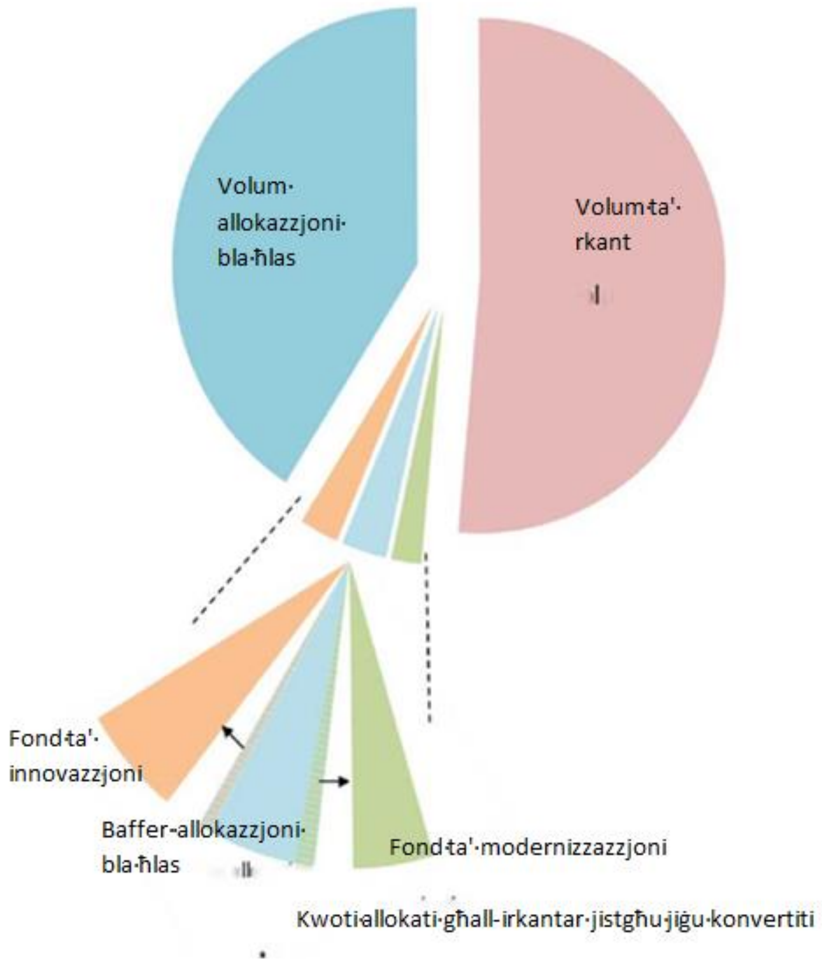

2.1. EU ETS imsaħħa

Biex jiżdied il-pass tat-tnaqqis fl-emissjonijiet, in-numru globali ta’ kwoti ta’ emissjonijiet se jonqos b’rata annwali ta’ 2.2 % mill-2021 ’il quddiem, meta mqabbla mar rata ta' 1.74 % bħalissa. Din iż-żieda timplika tnaqqis kostanti ta’ madwar 48 miljun kwota kull sena, meta mqabblel ma’ 38 miljun bħalissa, u hija konsistenti ma’ tnaqqis ta’ 43 % tal-emissjonijiet tal-GHG mis-setturi koperti mill-ETS sal-2030, meta mqabbel mal-livelli tal-2005.

Barra minn hekk, ir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR), bħala mekkaniżmu stabbilit biex jitnaqqas l-iżbilanċ fis-suq tal-karbonju, se tkun imsaħħa b’mod sostanzjali. Bejn l-2019 u l-2023, ir-rata li biha l-kwoti se jitpoġġew fl-MSR se tiġi rduppjata għal 24 % sabiex jinkiseb bilanċ tal-kwoti ta’ emissjonijiet fis-suq tal-karbonju aktar malajr.

Biex itejjeb aktar il-funzjonament tal-EU ETS mill-2023 ’il quddiem, in-numru ta’ kwoti ta’ emissjonijiet miżmuma fl-MSR se jkun limitat għall-volum tal-irkant tas-sena ta’ qabel. Investimenti li jeċċedu dak l-ammont se jitilfu l-validità tagħhom, sakemm ma jiġix deċiż mod ieħor fl-ewwel rieżami tal-MSR fl-2021.

L-Istati Membri jistgħu b’mod volontarju jikkanċellaw kwoti mill-volum totali tal-irkant disponibbli għalihom fil-każ tal-għeluq tal-kapaċità tal-ġenerazzjoni tal-elettriku li tirriżulta minn miżuri nazzjonali addizzjonali. Jekk l-impjanti tal-enerġija jingħalqu mingħajr ma l-Istat Membru kkonċernat jagħżel li jikkanċella l-kwoti, ir-regoli tal-MSR se jaqbdu l-effett, billi jżidu l-forniment tar-riserva jew permezz ta’ ħarġiet sussegwenti ta’ kwoti mir-riserva.

Aktar informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-MSR riveduti hija disponibbli fil-kapitolu 4.3 (Ibbilanċjar tad-domanda u l-provvista).

2.2. Regoli dwar ir-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju mmirati aħjar

Il-qafas eżistenti ta’ allokazzjoni bla ħlas se jinżamm b’mod wiesa’ fil-Fażi 4 biex tiġi żgurata l-prevedibbiltà u t-trasparenza għall-industrija Ewropea, biex jindirizza t-tħassib dwar il-kompetittività tal-industrija f’dinja globalizzata. L-allokazzjoni bla ħlas tibqa’ prevedibbli u trasparenti, ibbażata fuq valuri referenzjarji derivati b’referenza għall-prestazzjoni tal-installazzjonijiet li jiffurmaw l-10 % tal-aktar installazzjonijiet effiċjenti fl-UE. Madankollu, ġie introdott għadd ta’ titjib prattiku bbażat fuq l-esperjenza ta’ implimentazzjoni mill-perjodu kurrenti ta’ negozjar.

Fil-Fażi 4, l-allokazzjoni bla ħlas se tkun iffukata fuq is-setturi bl-ogħla riskju li jirrilokaw il-produzzjoni tagħhom barra l-UE. Il-livell ta’ esponiment għar-rilaxx tal-karbonju tas-setturi se jiġi vvalutat fuq il-bażi ta’ indikatur li jirrifletti l-intensità tal-kummerċ u tal-emissjonijiet. Setturi esposti ħafna se jitqiegħdu fuq lista tar-rilaxx tal-karbonju u se jirċievu kwoti ekwivalenti għal 100 % tal-punt ta’ referenza rilevanti b’xejn. Għal setturi inqas esposti, l-allokazzjoni bla ħlas se tammonta għal 30 % sal-2026 u se tiġi eliminata gradwalment minn hemm ’il quddiem sal-2030. Il-Kummissjoni bħalissa tinsab fil-proċess li tistabbilixxi l-lista tar-rilaxx tal-karbonju għall-perjodu ta’ negozjar li jmiss (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness) li se tkun valida għall-Fażi 4 kollha.

Sabiex jiġu evitati l-profitti mhux mistennija u jkun rifless il-progress tat-teknoloġija u l-innovazzjoni mill-2008, il-54 valur referenzjarju li jiddeterminaw il-livell ta’ allokazzjoni bla ħlas għal kull installazzjoni se jiġu aġġornati darbtejn fil-Fażi 4 abbażi ta’ data reali. Se tiġi stabbilita rata ta’ tnaqqis annwali għal kull punt ta’ referenza. Din se tvarja bejn rata annwali minima ta’ 0,2 % għas-setturi b’inqas firxa ta’ innovazzjoni u rata massima annwali ta’ 1,6 % għas-setturi b’ firxa ogħla ta’ innovazzjoni. Filwaqt li r-rata minima se tiżgura kontribut minn setturi li għandhom metodi tat-tnaqqis tal-emissjonijiet aktar bil-mod, dik massima se tipprovdi inċentiv għal setturi innovattivi biex inaqqsu l-emissjonijiet aktar malajr. Ix-xogħol fuq l-att delegat dwar ir-rieżami tar-regoli dwar l-allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2030 għadu għaddej, filwaqt li x-xogħol fuq l-aġġornament tal-valuri referenzjarji għal

allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2025 huwa mistenni li jibda tard fl-2019 (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness).

Barra minn hekk, l-allokazzjonijiet għal installazzjonijiet individwali jistgħu jiġu aġġustati kull sena biex jirriflettu żidiet u tnaqqis sinifikanti fil-produzzjoni. Il-limituħall-aġġustamenti huwa stabbilit għal 15 % u se jiġi vvalutat fuq il-bażi ta' medja rikorrenti fuq perjodu ta' sentejn. Sabiex tiġi evitata l-manipulazzjoni u l-abbuż tas-sistema ta' aġġustament tal-allokazzjoni, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tiddefinixxi arranġamenti ulterjuri għall-aġġustamenti. Ix-xogħol fuq l-att ta' implimentazzjoni huwa mistenni li jibda tard fl-2018 (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness).

Sabiex tiġi evitata l-applikazzjoni tal-fattur ta' korrezzjoni trasversali (CSCF) fil-perjodu ta' negozjar li jmiss, ġiet introdotta salvagwardja ewlenija ġdida fil-forma ta' "bafer għall-allokazzjoni bla ħlas". Jekk ikun meħtieġ li jiġi applikat fattur ta' korrezzjoni, il-bafer se jintuża billi jitnaqqas is-sehem tal-kwoti li għandhom jiġu rkantati fil-Fażi 4 sa 3 % tal-kwantità totali tal-kwoti, biex b'hekk jiżdied l-ammont disponibbli għall-allokazzjoni bla ħlas. Jekk il-kwoti mwarrba għall-bafer ta' allokazzjoni bla ħlas jibqgħu ma jintużawx, dawn se jkunu disponibbli biex jiżdiedu mal-Fondi ta' Innovazzjoni u Modernizzazzjoni li għadhom kif ġew stabbiliti (ara s-sezzjoni 2.3).

Il-possibbiltà għall-Istati Membri li jipprovdu għajnuna mill-istat lil setturi esposti għal rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju minħabba l-ispiża tal-karbonju indiretta sinifikanti (jiġifieri spejjeż li jirriżultaw minn żieda fil-prezzijiet tal-elettriku) se jitkomplew fir-Fażi 4 (ara s-sezzjoni 4.1.2.1.2). Barra minn hekk, se tkun akkumpanjata minn dispożizzjonijiet imtejba ta' trasparenza u ta' rapportar. L-Istati Membri għandhom ifittxu li jużaw mhux aktar minn 25 % tad-dħul mill-irkant għal dan il-għan, u jekk jaqbżu dan l-ammont huma jkollhom jipprovdu ġustifikazzjonijiet għal dan f'rapport għal raġunijiet ta' trasparenza. Huma għandhom ukoll jippubblikaw regolarment l-ammont tal-kumpens imħallas lill-benefiċjarji, kemm għal kull settur kif ukoll bħala total. Fid-dawl tad-dispożizzjonijiet il-ġodda, il-Kummissjoni bdiet rieżami tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS[10] għall-perjodu ta' negozjar li jmiss (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness).

2.3 Il-finanzjament għall-innovazzjoni bl-użu baxx tal-karbonju u l-immodernizzar tas-settur tal-enerġija

Diversi mekkaniżmi ta' finanzjament għall-użu baxx tal-karbonju se jgħinu lis-setturi industrijali u lis-settur tal-enerġija jissodisfaw l-isfidi tal-innovazzjoni u l-investiment tat-tranżizzjoni lejn ekonomija li tuża livell baxx ta' karbonju fil-Fażi 4. Dawn jinkludu żewġ fondi ġodda:

- Il-**Fond ta' Innovazzjoni** se jappoġġja, fuq bażi kompetittiva, id-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji innovattivi u innovazzjoni rivoluzzjonarja f'setturi koperti mill-EU ETS, inklużi sorsi rinnovabbli innovattivi, ġbir u użu tal-karbonju (CCU) u ħażna tal-

[10] Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-iskema għan-negozjar ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra wara l-2012, ĠU C 158, 05.06.2012, p. 4

enerġija. Ir-riżorsi disponibbli se jikkorrispondu għall-valur tas-suq ta' mill-inqas 450 miljun kwota fil-ħin tal-irkant tagħhom. Dawn se jkunu ssupplimentati bi kwalunkwe baġit mhux imqassam mill-Programm NER 300, u sa 50 miljun kwota li jistgħu jkunu disponibbli għall-fond jekk mhux meħtieġ għall-bafer ta' allokazzjoni bla ħlas kif spjegat qabel. Proġetti fl-Istati Membri kollha, inklużi proġetti fuq skala żgħira, se jkunu eliġibbli għal appoġġ mill-Fond ta' Innovazzjoni. Ix-xogħol fuq l-istabbiliment tal-Fond ta' Innovazzjoni beda b'konsultazzjoni pubblika fil-bidu tal-2018[11] (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness).

- Il-**Fond ta' Modernizzazzjoni** se jappoġġa investimenti fl-immodernizzar tas-settur tal-enerġija u ta' sistemi ta' enerġija usa', u se jsaħħaħ l-effiċjenza tal-enerġija u l-enerġija rinnovabbli, u jiffaċilita transizzjoni ġusta fir-reġjuni dipendenti fuq il-karbonju fl-10 Stati Membri bl-inqas dħul[12]. Il-faċilitajiet tal-ġenerazzjoni tal-enerġija li jużaw fjuwils fossili solidi mhumiex se jkunu eliġibbli għall-appoġġ[13]. Il-fond se jkun ipprovdut bi kwoti li jikkorrispondu għal 2 % tal-kwantità totali fil-Fażi 4, irkantati skont ir-regoli u l-modalitajiet stabbiliti għall-irkanti li jsiru fuq il-pjattaforma komuni tal-irkant. Skont il-punt sa fejn is-sehem tal-irkant jitnaqqas għall-iskopijiet tal-bafer għall-allokazzjoni bla ħlas, l-ammont ta' kwoti disponibbli għall-fond jista' jiżdied sa 0.5 % tal-kwantità totali tal-kwoti. Ix-xogħol fuq l-istabbiliment tal-Fond ta' Modernizzazzjoni beda permezz ta' workshops preparatorji fi Stati Membri benefiċjarji li bdew f'Settembru 2018 (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness).

Minbarra ż-żewġ fondi l-ġodda, l-allokazzjoni tranżizzjonali bla ħlas fakultattiva skont l-Artikolu 10c tad-Direttiva tal-EU ETS se tibqa' disponibbli għall-immodernizzar tas-setturi tal-enerġija fl-istess Stati Membri bi dħul baxx, eliġibbli għall-Fond ta' Modernizzazzjoni. It-trasparenza tal-proċeduri tal-allokazzjoni tar-riżorsi ġiet imtejba ħafna. Proġetti b'valur ta' aktar minn EUR 12.5 miljun se jintgħażlu permezz ta' offerti kompetittivi, filwaqt li investimenti taħt dak il-valur se jkollhom jintgħażlu abbażi ta' kriterji ċari u trasparenti, bir-riżultati tal-għażla jkunu soġġetti għal konsultazzjoni pubblika (sakemm proġetti bħal dawn ma jintgħażlux ukoll permezz ta' offerti kompetittivi). Id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS tipprovdi li l-kwoti tal-Artikolu 10c mhux allokati mit-tielet perjodu ta' negozjar (2013-2020) jistgħu jiġu allokati fl-2021-2030 għal investimenti magħżula permezz ta' offerti kompetittivi bħal dawn, sakemm l-Istat Membru kkonċernat ma jiddeċidix li ma jagħmilx dan kompletament jew parzjalment u jinforma lill-Kummissjoni b'dan sat-**30 ta' Settembru 2019**. Barra minn hekk, skont id-dispożizzjonijiet il-ġodda, l-Istati Membri eliġibbli jistgħu jużaw l-allokazzjoni kollha tagħhom tal-Artikolu 10c kollha jew parti minnha biex

[11] Informazzjoni dwar il-konsultazzjoni pubblika tista' tinstab hawn: https://ec.europa.eu/clima/consultations/public-consultation-establishment-innovation-fund_mt

[12] Il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, il-Kroazja, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, ir-Rumanija u s-Slovakkja

[13] Saret eċċezzjoni għal tisħin distrettwali effiċjenti u sostenibbli fi Stati Membri bi PDG għal kull ras bi prezzijiet tas-suq taħt it-30 % tal-medja tal-UE fl-2013 (il-Bulgarija u r-Rumanija). Din l-eċċezzjoni tikkonċerna biss 30 % tal-fondi disponibbli għal dawn l-Istati Membri.

jappoġġjaw investimenti fil-qafas tal-Fond għall-Modernizzazzjoni, sakemm jinnotifikaw l-ammonti rispettivi lill-Kummissjoni sat-**30 ta' Settembru 2019**.

3. L-INFRASTRUTTURA TAL-EU ETS

3.1 Kopertura ta' attivitajiet, ta' installazzjonijiet u ta' operaturi tal-inġenji tal-ajru

L-EU ETS topera fil-31 pajjiż taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Din tillimita l-emissjonijiet minn kważi 11,000 impjant tal-enerġija u installazzjonijiet tal-manifattura kif ukoll minn 'il fuq minn 500 operatur ta' inġenji tal-ajru li jtiru bejn l-ajruporti taż-ŻEE. Din tkopri madwar 40 % tal-emissjonijiet GHG tal-UE.

Mill-Fażi 3 (2013-2020)*, is-setturi b'installazzjonijiet stazzjonarji regolati mill-EU ETS huma industriji intensivi fl-enerġija, inklużi impjanti tal-enerġija u impjanti oħra ta' kombustjoni, b'input nominali termiku ta' >20MW (ħlief installazzjonijiet ta' skart perikoluż jew muniċipali), raffineriji taż-żejt, fran tal-kokk, ħadid u azzar, gagazza tas-siment, ħġieġ, ġir, brikks, ċeramika, polpa, karta u bord, aluminju, petrokimiċi, ammonijaka, produzzjoni ta' aċidu nitriku, adipiku, gliossali u gliossiliku, ġbir ta' CO_2, trasport f'pipelines u ħżin ġeoloġiku ta' CO_2.

L-ambitu tal-avjazzjoni tal-EU ETS kien limitat għal tajran fiż-ŻEE fil-perjodu 2013-2016, sal-adozzjoni ta' approċċ globali mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO). Fl-2016, l-ICAO qablet dwar riżoluzzjoni dwar l-Iskema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA), li għandha tibda fl-2021. Wara l-ftehim u sakemm tibda l-applikazzjoni tal-CORSIA, fl-2017 l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE għall-avjazzjoni ġie mtawwal sal-2023 (ara t-Taqsima 5).

L-EU ETS tkopri emissjonijiet ta' diossidu tal-karbonju (CO_2), iżda wkoll emissjonijiet ta' ossidu nitruż (N_2O) minn kull produzzjoni ta' aċidu nitriku, adipiku, gliossali u gliossiliku u emissjonijiet ta' perfluworokarburi (PFC) mill-produzzjoni tal-aluminju. Għalkemm parteċipazzjoni fl-EU ETS hija obbligatorja, f'xi setturi jiġu inklużi biss installazzjonijiet akbar minn ċertu daqs. Barra minn hekk, il-pajjiżi parteċipanti jistgħu jeskludu installazzjonijiet żgħar (li jarmu inqas minn 25 000 tunnellata ta' CO_{2e}) mis-sistema jekk ikun hemm miżuri alternattivi u ekwivalenti fis-seħħ. Id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS tipprovdi wkoll li fil-Fażi 4, emittenti żgħar ħafna (b'emissjonijiet irrappurtati ta' inqas minn 2 500 tunnellata ta' CO_{2e} fl-aħħar tliet snin) jistgħu jiġu esklużi mill-EU ETS soġġetti għall-eżistenza ta' arranġamenti ssimplifikati ta' monitoraġġ biex jevalwaw il-kwantità tal-emissjonijiet tagħhom. Jekk l-emissjonijiet tal-installazzjonijiet żgħar ħafna jaqbżu dan l-ammont fi kwalunkwe sena kalendarja waħda, dawn jiġu introdotti mill-ġdid fis-sistema. Il-pajjiżi parteċipanti jistgħu jżidu wkoll aktar setturi u GHGs fl-EU ETS.

* Informazzjoni dwar il-Fażijiet 1 u 2 tal-EU ETS tista' tinstab hawnhekk: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_mt

Skont ir-rapporti tal-Artikolu 21 ippreżentati mill-pajjiżi parteċipanti[14] fl-2018, fl-2017 kien hemm total ta’ 10 688 installazzjoni permessa meta mqabbla ma’ madwar 10 790 fl-2016 u madwar 10 950 fl-2015.

Kif kien il-każ fis-snin preċedenti, il-karburanti maħruqa fl-EU ETS fl-2017, kienu għadhom fil-maġġor parti karburanti fossili. Madankollu, 28 pajjiż irrapportaw ukoll użu tal-bijomassa (meta mqabbla ma’ 29 is-sena l-oħra) b’rabta mal-2 181 installazzjoni (20.4 % tal-installazzjonijiet kollha). Dan jipparaguna ma’ 2079 installazzjoni li jiffurmaw id-19 % tal-installazzjonijiet kollha tas-sena l-oħra. Tliet pajjiżi (LI, LV u MT) ma rrapportaw l-ebda użu ta' bijomassa[15]. Fl-2017, l-emissjonijiet mill-bijomassa ammontaw għal madwar 145 miljun tunnellata ta’ CO_2 (8 % tal-emissjonijiet irrapportati tal-ETS), żieda żgħira biss meta mqabbla ma’ madwar 141 miljun tunnellata ta’ CO_2 fl-2016 (u wkoll madwar 8 % tal-emissjonijiet irrapportati tal-ETS). Għall-2017, l-Iżvezja biss irrapurtat użu ta’ bijokarburant għal żewġ operaturi tal-inġenji tal-ajru (għall-2016 u għall-2015, kemm il-Ġermanja kif ukoll l-Iżvezja rrappurtaw dan l-użu għal tliet u erba’ operaturi tal-inġenji tal-ajru rispettivament).

Fi ħdan il-kategoriji ta’ installazzjoni bbażati fuq l-emissjonijiet annwali[16], id-data għall-2017 turi li, bħal fis-snin preċedenti, madwar 72 % tal-installazzjonijiet huma tal-kategorija A, kważi 21 % huma tal-kategorija B u kemxejn aktar minn 7 % huma tal-kategorija C. 6 110 installazzjoni ġew irrapportati bħala ‘installazzjonijiet b’livelli baxxi ta’ emissjonijiet’ (57 % tat-total).

L-installazzjonijiet tal-EU ETS li jinvolvu l-attivitajiet ta’ kombustjoni jistgħu jinstabu fil-pajjiżi parteċipanti kollha, filwaqt li r-raffinar taż-żejt, il-produzzjoni tal-azzar, is-siment, il-ġir, il-ħġieġ, iċ-ċeramika, il-produzzjoni tal-polpa u tal-karta jistgħu jinstabu fil-maġġor parti tagħhom. Rigward l-attivitajiet tal-EU ETS elenkati b’mod addizzjonali għal emissjonijiet mhux tas-CO_2, hemm rapporti ta’ permessi maħruġa fi 12-il pajjiż għall-aluminju primarju u għall-perfluworokarburi (PFCs) (DE, FR, EL, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK, UK), filwaqt li għall-produzzjoni ta’ aċidu nitriku u N_2O hemm rapporti ta’ permessi maħruġa f’20 pajjiż (il-pajjiżi kollha għajr CY, DK, EE, ES, IE, IS, LI, LU, LV, MT, u SI). Is-setturi l-oħrajn tal-N_2O – il-produzzjoni ta’ aċidu adipiku u l-produzzjoni ta’ aċidu gliossali u gliossiliku huma rrapportati fi tliet pajjiżi (DE, FR, IT) u f’żewġ pajjiżi (DE, FR), rispettivament. In-Norveġja biss iddikjarat attivitajiet għall-qbid u għall-ħażna tas-CO_2.

[14] Għal skopijiet ta' referenza fir-rapporti tal-Artikolu 21, “pajjiżi parteċipanti” jew sempliċiment “pajjiżi” jinkludu t-28 Stat Membru tal-UE flimkien ma’ pajjiżi taż-ŻEE (l-Iżlanda, in-Norveġja u l-Liechtenstein).

[15] L-emissjonijiet tal-bijomassa għandhom rata żero fl-EU-ETS, jiġifieri l-emissjonijiet għandhom jiġu rrapportati iżda l-ebda kwota ma għandha tiġi ċeduta għalihom.

[16] Installazzjonijiet tal-kategorija C jarmu aktar minn 500 000 tunnellata ta’ CO_2e fis-sena, installazzjonijiet tal-kategorija B jarmu bejn 500 000 u 50 000 tunnellata ta’ CO_2e fis-sena, u l-installazzjonijiet tal-kategorija A jarmu inqas minn 50 000 tunnellata ta’ CO_2e fis-sena. Barra minn hekk, ‘installazzjonijiet b’livelli baxxi ta’ emissjonijiet’ huma subsett tal-installazzjonijiet tal-kategorija A li jemettu anqas minn 25 000 tunnellata ta’ CO_2e fis-sena. Ara r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal- 21 ta’ Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta’ emissjonijiet ta’ gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30

Seba’ pajjiżi (ES, FR, HR, IS, IT, SI, UK) użaw il-possibbiltà li jeskludu emittenti żgħar mill-EU ETS f’konformità mal-Artikolu 27 tad-Direttiva tal-EU ETS). Emissjonijiet esklużi għall-2017 ammontaw għal 2.85 miljun tunnellata ta’ CO_2 (madwar 0.16 % tal-emissjonijiet totali vverifikati).

Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018, s’issa tmien pajjiżi (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT, NL) ħadu vantaġġ mid-dispożizzjoni offruta mill-Artikolu 13 tar-Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar (MRR)[17] li jawtorizzaw l-użu ta’ pjanijiet ta’ monitoraġġ issimplifikati f’każijiet ta’ riskju baxx għal installazzjonijiet stazzjonarji. In-Netherlands biss issieħeb mill-2016. Fil-każ tal-operaturi ta’ inġenji tal-ajru b’emissjonijiet baxxi, tliet pajjiżi rrapportaw użu ta’ din id-dispożizzjoni għall-2017 (BE, IS u PL).

Fl-2017, 541 operatur ta’ inġenji tal-ajru ġew irrapportati li għandhom pjan ta’ monitoraġġ (meta mqabbla mal-503 għall-2016, u 524 irrapportati għall-2015). 58 % (316) tal-operaturi rrapportati kienu kummerċjali filwaqt li t-42 % l-oħra (225) ma kinux kummerċjali[18]. Total ta’ 280 (kważi 52 %) ikkwalifikaw bħala emittenti żgħar (meta mqabbla ma’ 249 (50 %) fl-2016 u ma’ 274 (52 %) fl-2015).

3.2 Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL)

Ir-Reġistru tal-Unjoni u r-Reġistru tat-Tranżazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (EUTL) jintraċċaw is-sidien tal-kwoti ġenerali u dawk tal-avjazzjoni u t-tranżazzjonijiet billi jirreġistraw l-ammonti miżmuma fil-kontijiet u t-tranżazzjonijiet bejn il-kontijiet. Dawn jitħaddmu u jinżammu mill-Kummissjoni, filwaqt li l-amministraturi tar-reġistru nazzjonali fil-31 pajjiż parteċipanti kollha jibqgħu jkunu l-punt ta’ kuntatt għar-rappreżentanti ta’ madwar 15 000 kont (kumpaniji jew persuni fiżiċi). Filwaqt li r-Reġistru tal-Unjoni jżomm kontijiet għal installazzjonijiet stazzjonarji u għal operaturi ta’ inġenji tal-ajru, l-EUTL jivverifika, jirreġistra u jawtorizza awtomatikament it-tranżazzjonijiet kollha bejn il-kontijiet, u b’hekk jiżgura li t-trasferimenti kollha jikkonformaw mar-regoli tal-EU ETS.

Id-data rreġistrata fir-Reġistru tal-Unjoni u l-EUTL hija sors importanti ta’ informazzjoni għal diversi tipi ta’ rappurtar dwar l-ETS, bħal kalkolu tal-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (ara sezzjoni 4.3) u r-rapportar magħmul mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA). L-EUTL jipprovdi wkoll trasparenza mill-EU ETS, il-pubblikazzjoni* ta’ informazzjoni dwar drittijiet ta’ allokazzjoni u dwar il-konformità ta’ installazzjonijiet stazzjonarji u operaturi tal-inġenji tal-ajru mad-dispożizzjonijiet tal-ETS.

* L-informazzjoni ppubblikata mill-EUTL tista’ tinstab fuq: http://ec.europa.eu/environment/ets/

[17] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30.

[18] Eżempju ta’ operatur ta’ inġenju tal-ajru kummerċjali huwa linja tal-ajru tal-passiġġieri li tipprovdi servizzi lill-pubbliku ġenerali. Eżempju ta’ operatur ta’ inġenju tal-ajru mhux kummerċjali huwa inġenju tal-ajru privat.

Ir-Reġistru tal-Unjoni u l-EUTL kienu kompletament operattivi għal 365 ġurnata erbgħa u għoxrin siegħa kuljum matul l-2017, b'interruzzjonijiet żgħar biss li jammontaw għal total ta' madwar 17-il siegħa minħabba titjib tekniku.

Fl-2017, il-Kummissjoni bdiet tersaq lejn pjattaforma ta' hosting aktar moderna u sigura kemm għar-Reġistru tal-Unjoni kif ukoll għall-EUTL. Il-bidla ġiet iffinalizzata f'Ġunju 2018. Barra minn hekk, il-Kummissjoni, bi qbil mal-Istati Membri, bdiet timplimenta diversi bidliet immirati biex itejbu l-effiċjenza tal-ħidma mar-Reġistru tal-Unjoni.

Fi Frar 2018, ir-Regolament dwar ir-Reġistru EU ETS[19] ġie emendat biex jimplimenta miżuri ta' salvagwardja biex jipproteġi l-integrità ambjentali tal-EU ETS f'każijiet fejn il-liġi tal-UE tieqaf milli tapplika għal Stat Membru li jirtira mill-UE.

4. IL-FUNZJONAMENT TAS-SUQ TAL-KARBONJU FL-2017

Dan il-kapitolu jipprovdi informazzjoni dwar aspetti relatati mal-provvista u d-domanda tal-kwoti tal-EU ETS. It-taqsima tan-naħa tal-provvista tinkludi informazzjoni dwar il-limitu massimu, l-allokazzjoni bla ħlas, il-programm NER300, l-irkantar, id-deroga mill-irkantar sħiħ għas-settur tal-enerġija (l-Artikolu 10c), l-użu ta' krediti internazzjonali, kif ukoll kapitolu dwar skemi ta' kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta.

Min-naħa tad-domanda, hija pprovduta informazzjoni dwar in-numru ta' emissjonijiet ivverifikati u dwar il-metodi biex jiġu bbilanċjati l-provvista u d-domanda tal-kwoti, bħar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR).

[19] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 2018/208 tat-12 ta' Frar 2018, li jemenda r-Regolament (UE) Nru 389/2013 li jistabbilixxi Reġistru tal-Unjoni, ĠU L 39/3, 13.02.2018, p. 3

4.1. Provvista: kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni

4.1.1. Limitu massimu

> Il-limitu massimu huwa l-kwantità assoluta ta' GHGs li jistgħu jiġu emessi mill-entitajiet koperti mis-sistema biex jiżguraw li tintlaħaq il-mira ta' tnaqqis ta' emissjonijiet u li dan jikkorrispondi għan-numru ta' kwoti mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni tul perjodu ta' negozjar. Fil-Fażi 3 huwa applikat limitu massimu komuni madwar l-UE kollha, li jissostitwixxi s-sistema preċedenti ta' limiti massimi nazzjonali.
>
> Il-limitu massimu tal-2013 għall-emissjonijiet minn installazzjonijiet stazzjonarji ġie stabbilit għal 2 084 301 856 kwota. Dan il-limitu massimu jonqos kull sena b'fattur lineari ta' tnaqqis ta' 1.74 % tal-kwantità totali medja ta' kwoti maħruġa kull sena fl-2008-2012, u b'hekk jiżgura li n-numru ta' kwoti li jistgħu jintużaw mill-installazzjonijiet stazzjonarji se jkun 21 % inqas fl-2020 minn dak fl-2005.
>
> Il-limitu massimu tas-settur tal-avjazzjoni ġie stabbilit oriġinarjament għal 210 349 264 kwota tal-avjazzjoni fis-sena, li huwa 5 % inqas mil-livell medju annwali ta' emissjonijiet tal-avjazzjoni fl-2004-2006. Fl-1 ta' Jannar 2014, dan żdied b'116 524 kwota tal-avjazzjoni biex jakkomoda s-sħubija tal-Kroazja fl-EU ETS. Dan il-limitu massimu kien maħsub biex jirrifletti l-leġiżlazzjoni tal-2008* li kienet tgħid li t-titjiriet kollha, lejn u fi ħdan iż-ŻEE sejrin jiġu inklużi fl-EU ETS. Madankollu, l-ambitu tal-EU ETS kien temporanjament limitat għal tajran fi ħdan iż-ŻEE bejn l-2013 u l-2016 biex jappoġġja l-iżvilupp ta' miżura globali mill-ICAO biex jiġu stabbilizzati l-emissjonijiet mill-avjazzjoni internazzjonali fil-livelli tal-2020. Għalhekk, in-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni bejn l-2013 u l-2016 kien ferm inqas mil-limitu massimu oriġinali. Fl-2017, sakemm ma bdiet tapplika l-miżura globali tal-ICAO, l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE għall-avjazzjoni ġie mtawwal sal-2023 (ara s-sezzjoni 5).
>
> * Id-Direttiva 2008/101/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008, li temenda d-Direttiva 2003/87/KE sabiex tinkludi l-attivitajiet tal-avjazzjoni fl-iskema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità

It-Tabella 1 turi ċ-ċifri għal-limitu massimu għall-installazzjonijiet stazzjonarji u n-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda kull sena fiċ-ċirkolazzjoni[20] għal kull sena matul il-Fażi 3 tal-EU ETS.

[20] In-numru ta' kwoti tal-avjazzjoni mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni sa mill-2013 huwa r-riżultat ta' approċċ minn isfel għal fuq li jibda minn allokazzjoni bla ħlas (iddeterminat fuq il-bażi ta' parametri referenzjarji bbażati fuq l-attivitajiet għall-attività tal-operaturi fi ħdan iż-ŻEE). In-numru ta' kwoti rkantati mbagħad jinkiseb abbażi tal-fatt li l-allokazzjoni bla ħlas (inkluża riżerva speċjali għal distribuzzjoni aktar tard għal operaturi ta' inġenji tal-ajru li qed jikbru malajr u għal min jidħol ġdid) jenħtieġ li tkun 85 % tat-total u l-irkantar jenħtieġ li jkun 15 %.

Tabella 1: Limitu massimu tal-EU ETS 2013-2020

Sena	Limitu massimu annwali (installazzjonijiet)	Kwoti tal-avjazzjoni annwali mqiegħda fiċ-ċirkolazzjoni[21]
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 703 971[22]
2019	1 854 716 381	
2020	1 816 452 135	

[21] Iċ-ċifri aġġornati jinkludu skambji ta' krediti internazzjonali minbarra l-allokazzjoni bla ħlas u l-ammonti rkantati.
[22] Jinkludi informazzjoni mill-kalendarju tal-irkant tal-avjazzjoni tal-2018.

4.1.2. Kwoti maħruġa

4.1.2.1.Allokazzjoni bla ħlas

Għalkemm fil-Fażi 3 tal-irkant tal-EU ETS l-irkantar huwa l-metodu ta' allokazzjoni awtomatiku, ammont sinifikanti ta' kwoti jibqa' jiġi allokat bla ħlas. Japplikaw il-prinċipji li ġejjin:

- Il-ġenerazzjoni tal-elettriku ma għadhiex tirċievi kwoti bla ħlas;
- Il-kwoti bla ħlas jitqassmu skont regoli armonizzati madwar l-UE kollha;
- L-allokazzjoni bla ħlas hija bbażata fuq parametri referenzjarji tal-prestazzjoni għat-tisħiħ tal-inċentivi għat-tnaqqis ta' emissjonijiet GHG u għall-innovazzjoni u għall-ippremjar tal-installazzjonijiet l-aktar effiċjenti;
- Riżerva għal Min Jidħol Ġdid (NER) madwar l-UE kollha ġiet stabbilita għal installazzjonijiet ġodda u installazzjonijiet li jżidu l-kapaċità b'mod sinifikanti, ekwivalenti għal 5 % tal-ammont totali tal-kwoti għall-fażi 3.

L-allokazzjoni bla ħlas hija pprovduta lill-installazzjonijiet industrijali biex jindirizzaw ir-riskju ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju (sitwazzjoni fejn il-kumpaniji jittrasferixxu produzzjoni lil pajjiżi terzi b'restrizzjonijiet inqas stretti fuq l-emissjonijiet GHG, li tista' twassal għal żieda fl-emissjonijiet totali tagħhom). Is-setturi u s-subsetturi meqjusa bħala esposti għal riskju sinifikanti ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju huma mqiegħda f'lista ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju*. Filwaqt li oriġinarjament il-lista kienet tkopri l-perjodu 2015-2019, id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS estendiet il-validità tagħha sal-2020.

* Il-lista attwali tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju tista' tinstab hawnhekk: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/ALL/?uri=CELEX:32014D0746

Matul il-Fażi 3, madwar 43 % tal-kwantità totali tal-kwoti disponibbli se jiġu allokati bla ħlas lill-industrija u lill-installazzjonijiet li jiġġeneraw l-elettriku, filwaqt li s-sehem ta' kwoti li għandhom jiġu rkantati mill-Istati Membri jammonta għal 57 %.

Ir-Riżerva għal Min Jidħol Ġdid (NER) inizjali, wara li tnaqqsu 300 miljun kwota għall-programm NER300, kellha 480.2 miljun kwota. Sa Ġunju 2018, 153.1 miljun kwota ġew riżervati għal 780 installazzjoni għall-Fażi 3 kollha. L-NER li tifdal, li tammonta għal 327.1 miljun kwota, tista' tiġi distribwita fil-futur. Madankollu, huwa mistenni li numru sinifikanti ta' dawn il-kwoti se jibqa' mhux allokat.

Sa Ġunju 2018, l-allokazzjoni bla ħlas tnaqqset b'madwar 376 miljun kwota ta' emissjoni minħabba installazzjonijiet li għalqu jew naqqsu l-produzzjoni jew il-kapaċità ta' produzzjoni tagħhom meta mqabbla ma' dik inizjalment użata għall-kalkolu tal-allokazzjoni tal-fażi 3.

Tabella 2: In-numru ta' kwoti (f'miljuni) allokati għall-industrija bla ħlas mill-2013 sal-2018[23]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Allokazzjoni bla ħlas[24] **(UE28+Stati taż-ŻEE EFTA)**	903.0	874.8	847.6	821.3	796.2	771.9
Allokazzjoni mir-riżerva għal min jidħol ġdid (investimenti f'żona ġdida u żidiet fil-kapaċità)	11.5	14.7	17.8	20.3	20.7	20.0
Kwoti bla ħlas li jifdal mhux allokati minħabba għeluq jew bidliet fil-produzzjoni jew il-kapaċità tal-produzzjoni	40.2	58.6	70.0	66.1	68.9	72.2

Peress li d-domanda għal allokazzjoni bla ħlas qabżet l-ammont disponibbli, l-allokazzjoni għall-installazzjonijiet kollha skont l-EU ETS tnaqqset bl-istess perċentwal bl-applikazzjoni ta' "fattur ta' korrezzjoni trasversali (CSCF)"[25]. F'Jannar 2017, il-Kummissjoni rrevediet[26] il-valuri CSCF oriġinali wara sentenza[27] tal-Qorti tal-Ġustizzja.

[23] Iċ-ċifri jinkludu notifiki rċevuti mill-Istati Membri sa Ġunju 2018 u jistgħu jkunu soġġetti għal bidliet kbar minħabba notifiki aktar tard.
[24] Ammont inizjali, qabel l-applikazzjoni tat-tnaqqis imsemmi hawn taħt fit-tabella.
[25] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2013/448/UE, ĠU L 240, 7.9.2013, p. 27.
[26] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2017/126/UE, ĠU L 19, 25.1.2017, p. 93.
[27] Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-28 ta' April 2016 fil-Kawżi Magħquda C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 u C-391/14 sa C-393/14 Borealis Polyolefine GmbH et vs Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft et, EU:C:2016:311.

4.1.2.1.1. Il-programm NER 300

NER300 huwa programm ta' finanzjament fuq skala kbira għal proġetti ta' dimostrazzjoni innovattivi ta' enerġija b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju. Huwa mmirat għall-wiri ta' ġbir u ħżin tal-karbonju (CCS) sikuri għall-ambjent u teknoloġiji innovattivi ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli (RES) fuq skala kummerċjali fi ħdan l-UE.

NER 300 huwa ffinanzjat mill-monetizzazzjoni ta' 300 miljun kwota tal-emissjoni minn NER. Il-fondi ngħataw lill-proġetti magħżula permezz ta' żewġ sensiliet ta' sejħiet għal proposti f'Diċembru 2012 u f'Lulju 2014.

Bħala riżultat taż-żewġ sejħiet għal proposti, b'kollox ingħataw 38 proġett RES u proġett wieħed CCS, f'20 Stat Membru tal-UE u li jammontaw għal EUR 2.1 biljun. Minn dawn, sitta (6) huma operattivi: il-proġetti BEST relatati mal-bijoenerġija fl-Italja u Verbiostraw fil-Ġermanja, il-proġetti tal-enerġija mir-riħ fuq l-art f'Windpark Blaiken fl-Isvezja u f'Windpark Handalm fl-Awstrija, u l-proġetti tal-enerġija mir-riħ barra mill-kosta f'Veja Mate u f'Nordsee One fil-Ġermanja.

S'issa, b'kollox hemm 13-il proġett li laħaq id-deċiżjoni finali ta' investiment, filwaqt li 14-il proġett ġie kkanċellat. 11-il proġett huma taħt diversi stadji ta' tħejjija. Id-Deċiżjoni dwar NER 300 ġiet emendata fl-20 ta' Novembru 2017[28] biex tippermetti investiment mill-ġdid tal-fondi rilaxxati mill-proġetti kanċellati tal-ewwel sejħa (EUR 487 miljun s'issa) fi strumenti finanzjarji eżistenti - il-Proġetti InnovFin Energy Demo u l-Istrument ta' Dejn tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, li t-tnejn huma mmexxija mill-Bank Ewropew tal-Investiment.

Il-fondi rilaxxati mill-proġetti kkanċellati tat-tieni sejħa (EUR 515 miljun s'issa) se jiżdiedu mar-riżorsi disponibbli għall-Fond ta' Innovazzjoni (ara l-Kapitolu 2.3 u l-Appendiċi 6).

Tabella 3: Il-proġetti NER 300 li ntgħażlu fl-ewwel u fit-tieni sejħa għal proposti[29]

	L-Ewwel Sejħa għal proposti	**It-Tieni Sejħa għal proposti**
Proġetti li qegħdin jitħejjew	8	11
Proġetti li qed jitħaddmu	6	0
Proġetti li ġew irtirati	6	8
Total	*20*	*19*

[28] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/2172 tal-20 ta' Novembru 2017 li temenda d-Deċiżjoni 2010/670/UE rigward l-użu ta' dħul mhux imqassam mill-ewwel serje ta' sejħiet għal proposti.

[29] B'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2010/670/UE, il-proġetti magħżula skont l-ewwel sejħa kellhom jaslu għal deċiżjoni finali ta' investiment sa tmiem l-2016, filwaqt li l-proġetti magħżula fit-tieni sejħa kellhom jagħmlu dan sa tmiem Ġunju 2018.

4.1.2.1.2. Kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta

Minbarra l-allokazzjoni bla ħlas biex tkopri l-ispiża tal-karbonju diretta, l-Istati Membri tal-UE jistgħu jagħtu għajnuna mill-Istat biex jikkumpensaw għal xi industriji li jużaw ħafna elettriċità għall-ispiża tal-karbonju indiretta, jiġifieri spejjeż li jirriżultaw minn żieda fil-prezzijiet tal-elettriku minħabba ġeneraturi tal-enerġija li jgħaddu l-ispejjeż tax-xiri ta' kwoti lill-konsumaturi.

Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni armonizzata ta' kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta madwar l-Istati Membri u sabiex jitnaqqsu d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fis-suq intern, il-Kummissjoni adottat il-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS*, li huma validi sa tmiem l-2020. Il-Linji Gwida jiddeterminaw, fost l-oħrajn, is-setturi eliġibbli u l-ammonti massimi għal kumpens ta' spiża tal-karbonju indiretta. Il-Linji Gwida jippermettu biss kumpens parzjali u digressiv tal-ispejjeż eliġibbli**, għalhekk żammew l-inċentivi għall-effiċjenza tal-elettriku u t-tranżizzjoni lejn elettriku 'nadif', f'konformità mal-għanijiet tal-UE tad-dekarbonizzazzjoni. Id-Direttiva riveduta dwar l-ETS tippermetti lill-Istati Membri biex ikomplu jipprovdu kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta fil-Fażi 4, u tikkumplimenta dan b'dispożizzjonijiet dwar it-trasparenza u r-rapportar imsaħħa (ara s-sezzjoni 2.2). Fid-dawl tad-dispożizzjonijiet il-ġodda, il-Kummissjoni bdiet rieżami tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS għall-perjodu ta' negozjar li jmiss (ara l-Appendiċi 6 tal-Anness)

* Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-iskema għan-negozzjar ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra wara l-2012, ĠU C 158, 05.06.2012, p. 4

** Is-sehem massimu ta' spejjeż eliġibbli jonqos minn 85 % għall-perjodu 2013-2015, għal 80 % għall-perjodu 2016-2018 u għal 75 % għall-perjodu 2019-2020.

Sal-lum, il-Kummissjoni approvat 12-il skema[30] ta' kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta fi 11-il Stat Membru. L-aħħar żidiet huma l-iskema ta' Walloon, li daħlet fis-seħħ fis-16.03.2018 u l-iskema Lussemburgiża, li rċeviet l-approvazzjoni għall-għajnuna mill-istat fis-6 ta' Lulju 2018.

Kif stipulat fit-taqsima 2.2., rekwiżiti ġodda dwar it-trasparenza u r-rapportar daħlu fis-seħħ fl-2018 bħala parti mid-Direttiva riveduta tal-EU ETS. Bħala riżultat, fi żmien tliet xhur mit-tmiem ta' kull sena, l-Istati Membri li jkollhom tali miżuri finanzjarji fis-seħħ għandhom jagħmlu disponibbli lill-pubbliku, f'forma li tkun faċilment aċċessibbli, l-ammont totali kif ukoll it-tqassim tal-kumpens ipprovdut għal kull settur u subsettur benefiċjarju.

Sommarju tad-data ppubblikata mill-Istati Membri dwar il-kumpens imħallas fl-2017 huwa ppreżentat fit-Tabella 4.

[30] Barra minn hekk, ġew adottati modifikazzjonijiet għall-iskemi Franċiżi u Spanjoli.

Tabella 4: Kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta imħallas mill-Istati Membri fl-2017

Stat Membru	Tul tal-iskema	Kumpens żburżat fl-2017 għal spejjeż indiretti mġarrba fl-2016 (f'miljuni ta' EUR)	Għadd ta' benefiċjarji (installazzjonijiet)	Dħul mill-irkant 2016 (f'miljuni ta' EUR)	Perċentwal tad-dħul mill-irkant li jintefaq fuq il-kumpens tal-ispiża indiretta
Ir-Renju Unit[31]	2013 - 2020	19[32]	95	419	4,6 %
DE[33]	2013 - 2020	289	902	846	34,1 %
BE (FL)[34]	2013 - 2020	46,7	107	107	43,6 %
NL[35]	2013 - 2020	53,5	92	145,5	37 %
EL[36]	2013 - 2020	12,4	52	147	8,4 %
LT[37]	2014 - 2020	1	1	21	4,8 %
SK[38]	2014 - 2020	10	5	65	15,4 %
FR[39]	2015 - 2020	140	296	231	60,0 %
FI[40]	2016 - 2020	38	55	71	40,0 %
ES[41]	2013 - 2020	84	136	365	23 %

Il-kumpens tal-ispejjeż indiretti flimkien imħallsa mill-10 Stati Membri fl-2017 ammonta għal madwar EUR 694-il miljun. L-Istati Membri li għandhom skemi ta' kumpens fis-seħħ huma responsabbli għal madwar 70 % tal-PDG tal-UE. L-akbar riċevituri ta' kumpens kienu, rispettivament, is-settur tal-kimika, is-settur tal-metalli mhux tal-ħadid u s-settur tal-ħadid u l-azzar.

Waħda mid-dispożizzjonijiet ta' trasparenza fid-Direttiva dwar l-EU ETS riveduta tistabbilixxi li l-Istati Membri li nefqu aktar minn 25 % tad-dħul mill-irkant tagħhom fuq il-kumpens tal-ispejjeż indiretti fi kwalunkwe sena għandhom jippubblikaw rapport li jistabbilixxi r-raġunijiet għaliex dan l-ammont inqabeż. Għalhekk l-Istati Membri kkonċernati qabblu l-ħlasijiet tal-ispejjeż indiretti tagħhom fl-2017 mad-dħul mill-irkant fis-sena

[31]https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/723181/Indirect_Cost_Compensation_EU_ETS_UK_Publication_2017_Revised.pdf
[32] Ibbażat fuq ir-rata medja tal-kambju EUR/GBP għal 2017 ta' 0.88723.
[33] https://www.strompreiskompensation.de/SPK/SharedDocs/news/SPK-Auswertungsbericht.html?__site=SPK
[34] https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf
[35] https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/subsidieregeling-indirecte-emissiekosten-ets
[36] http://www.lagie.gr/anakoinoseis/anakoinoseis/anakoinosi/article/1605/
[37] http://ukmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritvs/versloaplinka/pramone/valstybes-pagalba
[38] http://www.envirofond.sk/_img/Prehlady/Dotacie/Dotacie_2017.pdf
[39] https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/sites/default/files/Informations%20sur%20la%20compensation%20des%20coûts%20indirects%20en%20France.pdf
[40]https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta/86ca7fc7-04f7-446b-843d-c4c6fb861386/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf
[41] http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/Resolucion.aspx u http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/PropComplementaria.aspx

kalendarja 2016.[42] Fl-2017, il-Belġju (il-Fjandri), il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja u n-Netherlands qabżu l-limitu ta' 25 % u pproduċew rapport kif meħtieġ.

4.1.2.2. L-irkantar ta' kwoti

Mill-Fażi 3 tal-EU ETS, l-irkantar permezz tas-suq primarju huwa l-mod prestabbilit għall-allokazzjoni ta' kwoti. L-irkanti primarji huma rregolati mir-Regolament dwar l-Irkantar* li jispeċifika l-għażla taż-żmien, l-amministrazzjoni u aspetti oħrajn ta' kif iridu jsiru l-irkanti sabiex jiġi żgurat proċess miftuħ, trasparenti, armonizzat u mhux diskriminatorju. * Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1031/2010 tat-12 ta' Novembru 2010 dwar l-għażla taż-żmien, l-amministrazzjoni u aspetti oħra ta' rkantar ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità, ĠU L 302, 18.11.2010, p. 1.

Fl-2017, ir-Regolament dwar l-Irkantar ġie emendat biex jerġa' japprova l-ICE Future Europe (ICE) bħala l-pjattaforma tal-irkant tar-Renju Unit mill-10 ta' Novembru 2017. L-emenda kopriet ukoll id-dispożizzjonijiet meħtieġa minħabba l-implimentazzjoni li ġejja tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR). Ir-Regolament dwar l-Irkantar bħalissa qed jiġi emendat ulterjorment biex l-EEX terġa' tidħol fil-lista bħala pjattaforma tal-irkant tal-Ġermanja u biex jippermetti l-irkant tal-ewwel 50 miljun kwota għall-Fond ta' Innovazzjoni meħuda mir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq fl-2020.

L-irkanti matul il-perjodu ta' rapportar saru permezz tal-pjattaformi tal-irkant li ġejjin:

- European Energy Exchange AG ('EEX'), li tirkanta bħala l-pjattaforma tal-irkant komuni għall-25 Stat Membru li ħadu sehem fi proċedura ta' akkwist konġunt u għall-Polonja li ma ħaditx sehem fil-proċedura ta' akkwist konġunta iżda li għadha ma għażlitx il-pjattaforma tal-irkant tagħha stess. Mill-5 ta' Settembru 2016, l-EEX bdiet tmexxi l-irkanti bħala t-tieni pjattaforma tal-irkant komuni magħżula fit-13 ta' Lulju 2016;
- L-EEX, f'irkant għall-Ġermanja bħala pjattaforma ta' esklużjoni tal-irkant;
- L-ICE, f'irkant għar-Renju Unit bħala pjattaforma ta' esklużjoni tal-irkant.

L-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja għadhom ma bdewx jirkantaw il-kwoti tagħhom. Għadha għaddejja l-ħidma biex tippermetti l-irkant ta' dawn il-kwoti fuq il-pjattaforma komuni tal-irkant.

Fl-2017, l-EEX, f'irkant f'isem 27 Stat Membru rkantat 89 % mill-ammont totali rkantat, filwaqt li l-ICE rkantat 11 % mill-ammont totali f'isem ir-Renju Unit. Saru aktar minn 1270 irkant sat-30 ta' Ġunju 2018.

[42] Ir-raġuni għall-paragun tal-ħlasijiet tal-2017 mad-dħul mill-irkant tal-2016 hija li l-ħlasijiet li saru fl-2017 jikkostitwixxu kumpens għall-ispejjeż indiretti mġarrba mill-konsumaturi għax-xiri tal-enerġija fis-sena kalendarja 2016.

It-Tabella 5 tipprovdi ħarsa ġenerali lejn il-volumi ta' kwoti[43] rkantati minn EEX u minn ICE sat-30 ta' Ġunju 2018, inklużi l-irkanti bikrija[44] tal-kwoti ġenerali.

Tabella 5: Volum totali tal-kwoti tal-Fażi 3 irkantati fl-2012-2018

Sena	Kwoti ġenerali	Kwoti tal-avjazzjoni
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018 (sat-30 ta' Ġunju 2018)	482 921 500	1 930 000

L-irkanti ġeneralment twettqu mingħajr tfixkil u l-prezzijiet tal-bejgħ fl-irkant kienu ġeneralment konformi mal-prezzijiet tas-suq sekondarju.

Bejn Jannar 2017 u Ġunju 2018 erba' irkanti ġew ikkanċellati jew minħabba li l-prezz tar-riżerva ma ntlaħaqx jew minħabba li l-volum tal-offerta totali naqas milli jilħaq dak tal-volum irkantat. B'dawn l-erbgħa, ġew ikkanċellati total ta' disa' rkanti minn aktar minn 1270 irkant li saru sa mill-aħħar tal-2012. Ħarsa ġenerali lejn il-prezzijiet tal-bejgħ fl-irkant, in-numru ta' parteċipanti u l-proporzjon ta' kopertura għall-irkanti ta' kwoti ġenerali mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2018 qed tingħata fl-Appendiċi 2. Il pjattaformi tal-irkant jippubblikaw ir-riżultati ddettaljati ta' kull irkant f'siti web apposta u fi żmien xieraq. Aktar informazzjoni dwar il-prestazzjoni tal-irkanti, inkluż dwar il-parteċipazzjoni, il-proporzjon ta' kopertura u l-prezzijiet, tista' tinstab fir-rapporti tal-Istati Membri ppubblikati fuq is-sit web tal-Kummissjoni[45].

Id-dħul totali ġġenerat mill-Istati Membri fl-irkanti li saru bejn l-2012 u t-30 ta' Ġunju 2018 qabeż il-EUR 26 biljun (fl-2017 biss, id-dħul totali ġġenerat kien ta' EUR 5.6 biljun). Id-Direttiva tal-EU ETS tipprovdi li tal-anqas 50 % tad-dħul mill-irkant, inkluż id-dħul kollu ġġenerat minn kwoti mqassma għall-finijiet tas-solidarjetà u tat-tkabbir, jenħtieġ li jintuża mill-Istati Membri għal finijiet relatati mal-klima u mal-enerġija. Skont l-informazzjoni

[43] Il-volumi tal-kwoti ġenerali ġew determinati b'kunsiderazzjoni għad-Deċiżjoni 1359/2013/UE. Il-volumi tal-kwoti tal-avjazzjoni ġew stabbiliti b'kunsiderazzjoni għad-Deċiżjoni Nru 377/2013/UE u għar-Regolament (UE) Nru 421/2014.

[44] Fl-2012 saru l-irkanti bikrija tal-kwoti tal-Fażi 3 fid-dawl tal-prattika kummerċjali mifruxa fis-settur tal-elettriku ta' bejgħ ta' enerġija fuq bażi bil-quddiem u xiri tal-inputs meħtieġa (inklużi l-kwoti) meta jbigħu l-produzzjoni tagħhom.

[45] http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_mt.htm

ppreżentata lill-Kummissjoni, l-Istati Membri nefqu jew ippjanaw li jonfqu madwar 80 % ta' dan id-dħul għal finijiet speċifiċi relatati mal-klima u mal-enerġija fl-2017[46].

4.1.2.3. Deroga mill-irkantar sħiħ għas-settur tal-enerġija

L-Artikolu 10c tad-Direttiva tal-EU ETS jipprovdi deroga mir-regola ġenerali tal-irkantar biex jappoġġja investimenti fil-modernizzazzjoni tas-settur tal-elettriku f'ċerti Stati Membri tal-UE bi dħul aktar baxx. Tmienja minn għaxar Stati Membri eliġibbli* jużaw din id-deroga u jallokaw lill-ġeneraturi tal-elettriku numru ta' kwoti bla ħlas sakemm isiru investimenti korrispondenti. Il-kwoti bla ħlas skont l-Artikolu 10c jitnaqqsu mill-kwantità li l-Istat Membru rispettiv kieku kien jirkanta. Skont ir-regoli nazzjonali għall-implimentazzjoni tad-deroga, il-ġeneraturi tal-elettriku jistgħu jirċievu kwoti bla ħlas ta' valur ekwivalenti għall-investimenti li jwettqu mill-Pjanijiet Nazzjonali ta' Investiment tagħhom, jew għall-pagamenti magħmula f'fond nazzjonali li permezz tiegħu jistgħu jiġu ffinanzjati dawn l-investimenti. Peress li l-allokazzjoni ta' kwoti bla ħlas lil ġeneraturi tal-elettriku skont l-Artikolu 10c tad-Direttiva dwar l-ETS fil-prinċipju tinvolvi għajnuna mill-Istat, l-iskemi nazzjonali għall-implimentazzjoni tad-deroga skont l-Artikolu 10c ġew approvati skont ir-regoli tal-għajnuna mill-istat u huma soġġetti għar-rekwiżiti tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat.** Allokazzjoni tranżizzjonali bla ħlas skont l-Artikolu 10c se tkompli tkun disponibbli fil-perjodu ta' negozjar li jmiss, iżda b'dispożizzjonijiet ta' trasparenza mtejba u bl-għażla għall-Istati Membri eliġibbli biex jużaw l-allokazzjoni tal-Artikolu 10c tagħhom kollha jew parti minnha biex tkun ta' appoġġ għall-investimenti fil-qafas tal-Fond ta' Modernizzazzjoni (ara sezzjoni 2.3). *Il-Bulgarija, Ċipru, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja u r-Rumanija huma eliġibbli għad-deroga. Malta u l-Latvja ddeċidew li ma jużawhiex. ** Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-iskema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra għal wara l-2012, ĠU C 158, 05.06.2012, p. 4

In-numru ta' kwoti allokati bla ħlas lill-ġeneraturi tal-elettriku fl-2017 huwa indikat fit-Tabella 1, Appendiċi 1 tal-Anness, filwaqt li n-numru massimu ta' kwoti fis-sena huwa indikat fit-Tabella 2 tal-Appendiċi 1.

Il-valur totali tal-appoġġ tal-investiment irrapportat matul is-snin 2009 sal-2017 huwa ta' madwar EUR 11.3 biljun. Madwar 80 % ta' dan kien iddedikat għal titjib u modifikazzjoni fl-infrastruttura, filwaqt li l-bqija tal-investimenti kienu fit-teknoloġiji nodfa jew fid-diversifikazzjoni tal-provvista.

Il-kwoti mhux allokati jistgħu jew jiġu rkantati jew, skont id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva tal-EU ETS riveduta, jistgħu jiġu allokati fl-2021-2030 għall-investimenti tal-Artikolu 10c

[46] Aktar informazzjoni dwar l-użu tad-dħul mill-irkant mill-Istati Membri hija disponibbli fir-Rapport ta' Progress dwar l-Azzjoni Klimatika 2018: COM(2018) 716 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0576&from=EN

magħżula permezz ta' offerti kompetittivi (ara s-sezzjoni 2.3). Figura 2 turi n-numru ta' kwoti li kienu allokati matul is-snin 2013-2017.

Figura 2: Kwoti allokati bla ħlas skont l-Artikolu 10c

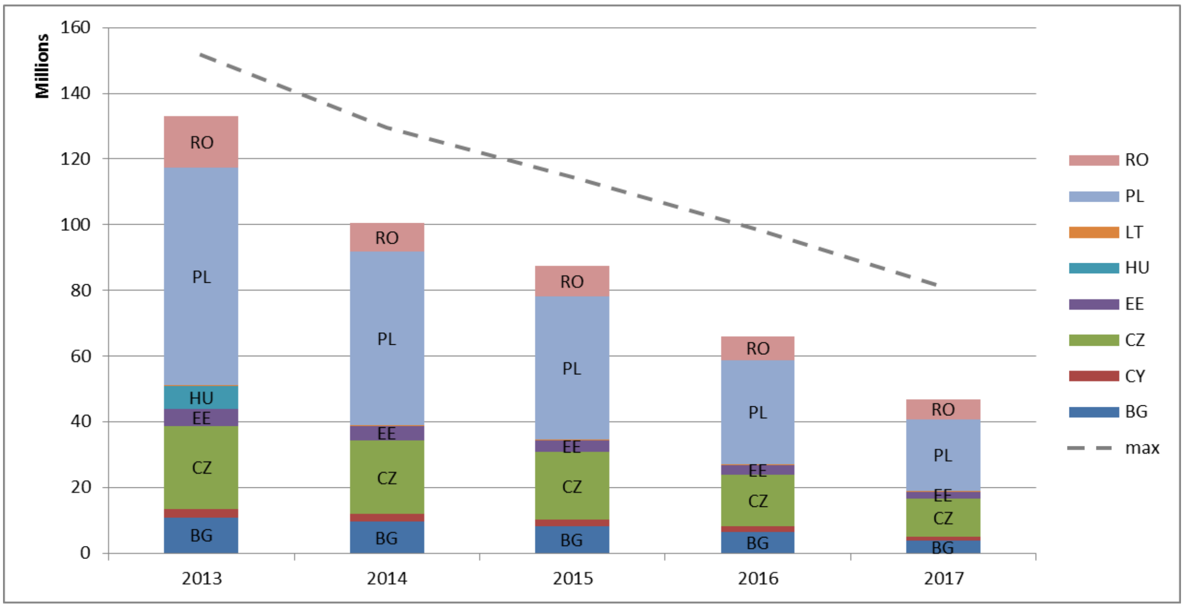

Għall-kwoti tal-Artikolu 10c, il-figura 3 turi l-punt sa fejn dawn ġew allokati, miżjuda mal-irkanti, jew jibqgħu ma jintużawx (la allokati u lanqas miżjuda mal-irkanti). Pereżempju, 113-il miljun tal-kwoti li tnaqqsu mis-sehem tal-kwoti tal-Polonja għall-irkant bejn l-2013 u l-2017 għall-finijiet tal-Artikolu 10c, għadhom ma ġewx allokati jew miżjuda fl-irkanti.

Figura 3: Id-distribuzzjoni tal-kwoti (allokati, irkantati, li fadal mhux użati)

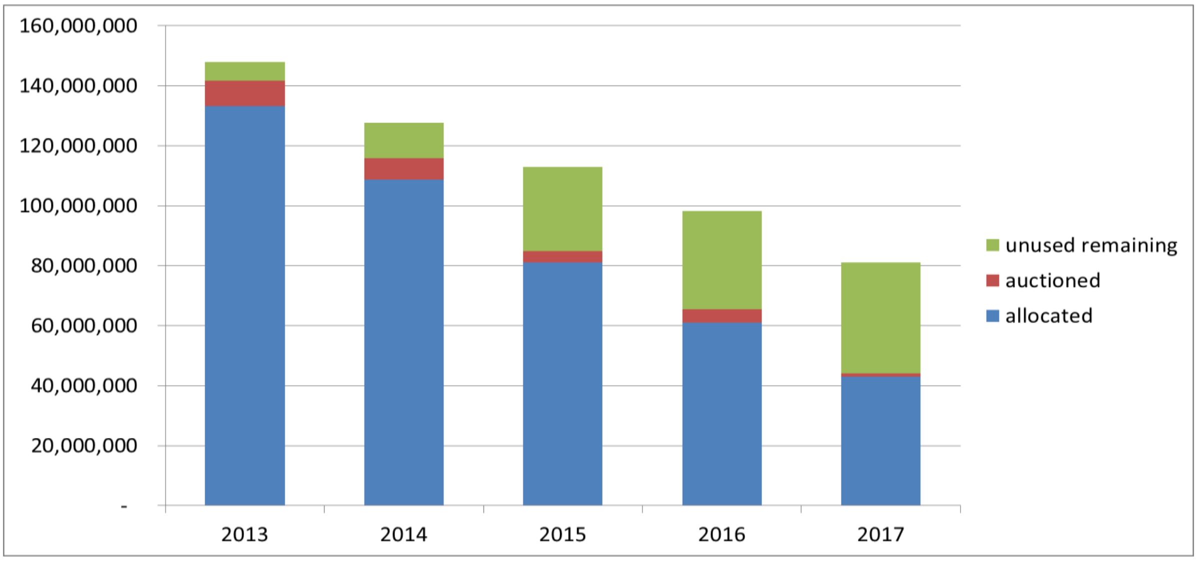

	Kwoti allokati
	Kwoti rkantati
	Kwoti li fadal mhux użati

It-Tabella 6 turi n-numru ta' kwoti tal-Artikolu 10c għas-snin sal-2017 li ġew irkantati fil-perjodu 2013-2017, kif ukoll in-numru ta' kwoti li fadal mhux użati. L-aħħar kolonna tat-tabella tindika kemm kwoti s'issa jistgħu jiġu trasferiti u allokati fl-2021-2030 għal investimenti magħżula permezz ta' proċessi ta' offerti kompetittivi.

Tabella 6: Trattament tal-kwoti mhux użati tal-Artikolu 10c 2013-2017

Stat Membru	Numru ta' kwoti tal-Artikolu 10c li kienu rkantati (f'miljuni)	Numru ta' kwoti li fadal mhux użati[47] (f'miljuni)
BG	7,8	1,1
CY	0,0	0,0
CZ	0,2	0,2
EE	0,3	0,4
HU	0	0,9
LT	0,7	0,4
PL	0,0	113,3
RO	12,4	4,4
Total	21,4	119,6

4.1.3. Krediti internazzjonali

Il-parteċipanti fl-EU ETS jistgħu jużaw krediti internazzjonali mill-Mekkaniżmu għal Żvilupp Nadif (CDM) u l-Implimentazzjoni Konġunta (IJ) tal-Protokoll ta' Kjoto sabiex jissodisfaw parti mill-obbligi tagħhom tal-EU ETS sal-2020*. Dawn il-krediti huma strumenti finanzjarji li jirrappreżentaw tunnellata ta' CO_2 imneħħija jew imnaqqsa mill-atmosfera bħala riżultat ta' proġett għat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Fil-Fażi 3, il-krediti ma jibqgħux jiġu ċeduti direttament, iżda minflok jistgħu jiġu skambjati għal kwoti fi kwalunkwe ħin matul is-sena kalendarja.

Numru ta' standards kwalitattivi japplikaw għall-użu ta' krediti mill-parteċipanti tal-EU ETS: il-krediti mhumiex aċċettati minn proġetti nukleari, ta' afforestazzjoni u ta' riforestazzjoni, u proġetti ġodda rreġistrati wara l-2012 iridu jsiru fil-pajjiżi l-inqas żviluppati. Hemm ukoll livelli massimi ta' krediti li jistgħu jintużaw mill-installazzjonijiet stazzjonarji u mill-operaturi ta' inġenji tal-ajru**.

Skont id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS, il-krediti internazzjonali ma jibqgħux jintużaw għall-konformità mal-EU ETS fil-perjodu ta' negozjar li jmiss.

* Proġetti CDM u JI jiġġeneraw krediti tal-karbonju ta' Kjoto: Tnaqqis Iċċertifikat ta' Emissjonijiet (CERs) u Unitajiet ta' Tnaqqis tal-Emissjonijiet (ERUs) rispettivament. Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 389/2013 jistipula li l-ERUs maħruġa minn pajjiżi terzi li ma jkollhomx miri legalment vinkolanti ta' emissjonijiet ikkwantifikati mill-2013 sal-2020, kif stipulat fl-emenda ta' Doha għall-Protokoll ta' Kjoto jew li ma jkunux iddepożitaw strument ta' ratifika marbut mat-tali emenda, jenħtieġ li jinżammu biss fir-Reġistru tal-Unjoni jekk ikunu ġew iċċertifikati li jirrelataw mat-tnaqqis fl-emissjonijiet ivverifikati li seħħew qabel l-2013.
**Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1123/2013 tat-8 ta' Novembru 2013 dwar id-determinazzjoni tad-drittijiet ta' kreditu internazzjonali skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 299, 9.11.2013, p. 32

Għalkemm il-kwantità eżatta ta' intitolamenti ta' kreditu internazzjonali matul il-Fażijiet 2 u 3 (2008-2020) se tiddependi parzjalment fuq il-kwantità ta' emissjonijiet ivverifikati futuri, l-analisti tas-suq jistmaw li din ser tammonta għal madwar 1.6 biljun kreditu. Mit-30 ta' Ġunju 2018, l-għadd totali ta' krediti internazzjonali użati jew skambjati jammonta għal 1.49 biljuni, jiġifieri aktar minn 90 % tal-istima għall-massimu awtorizzat.

Għal ħarsa ġenerali sħiħa tal-iskambju tal-krediti internazzjonali, ara l-Appendiċi 3 tal-Anness.

4.2. Domanda: kwoti meħuda barra miċ-ċirkolazzjoni

Fl-2017, ġie stmat li l-emissjonijiet mill-installazzjonijiet li qed jieħdu sehem fl-EU ETS huma stmati li żdiedu ftit b'0.18 % meta mqabbla mal-2016 abbażi tal-informazzjoni li kienet irreġistrata fir-Reġistru tal-Unjoni. Filwaqt li ż-żieda żgħira tinterferixxi mat-tendenza ta' emissjonijiet dejjem qed jonqsu sa mill-bidu tal-Fażi 3 fl-2013, dan jista' jiġi spjegat bi tkabbir fil-PDG reali ta' 2.4 %, li huwa ogħla minn kwalunkwe sena mill-bidu tal-perjodu kurrenti ta' negozjar.

Tabella 7: Emissjonijiet ivverifikati (f'miljun tunnellata ta' ekwivalenti ta' CO_2)

Sena	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Emissjonijiet totali vverifikati	1904	1867	1908	1814	1803	1751	1754
Bidla għas-sena x-1	-1,8 %	-2 %	2.2 %	-4.9 %	-0.6 %	-2.9 %	0.2 %
Emissjonijiet ivverifikati mis-settur tal-enerġija	1.155	1.153	1.101	1.011	1.005	957	949
Bidla għas-sena x-1		-0,2 %	-4,5 %	-8,1 %	-0,6 %	-4,8 %	-0,8 %
Emissjonijiet ivverifikati mill-installazzjonijiet industrijali	749	714	807	803	798	794	805
Bidla għas-sena x-1		-4,7 %	13,1 %	-0,6 %	-0,6 %	-0,5 %	1,4 %
Rata ta' tkabbir reali tal-PDG[48] UE28	1,7 %	-0.5 %	0.2 %	1.7 %	2.2 %	1.9 %	2.4 %

Data tal-PDG kif irrapportata fuq:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115
(aċċessata f'Lulju 2018). L-emissjonijiet ivverifikati tal-avjazzjoni huma rrapportati b'mod separat fit-taqsima 5.

Kif turi t-tabella, iż-żieda fl-emissjonijiet kienet prinċipalment immexxija mill-industrija, filwaqt li l-emissjonijiet mis-settur tal-enerġija naqsu xi ftit.

In-numru ta' kwoti kkanċellati fuq bażi volontarja jammonta għal 84 827 kwota fl-2017. B'kollox, ġew irreġistrati l-kanċellazzjonijiet volontarji ta' 300 181 kwota sal-aħħar ta' Ġunju 2018.

4.3. Ibbilanċjar tal-provvista u tad-domanda

Fil-bidu tal-Fażi 3 fl-2013, l-EU ETS kienet ikkaratterizzata minn żbilanċ strutturali kbir bejn il-provvista u d-domanda tal-kwoti, li jirriżulta f'madwar 2.1 biljun kwota. L-eċċess kien qed jonqos b'mod kostanti matul il-perjodu ta' negozjar attwali, baqa' stabbli fl-2014 u naqas b'mod sinifikanti għal 1.78 biljun kwota fl-2015, 1.69 biljun kwota fl-2016 u 1.65 biljun kwota fl-2017. Dan jammonta għal tnaqqis kumplessiv ta' kważi nofs biljun fuq perjodu ta' tliet snin. It-tnaqqis jirrifletti l-impatt tal-miżura ta' posponiment lejn tmiem il-perjodu[49]

[48] Data tal-PDG kif irrapportata fuq:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115
(aċċessata f'Lulju 2018)

[49] Id-Deċiżjoni Nru 1359/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li temenda d-Direttiva 2003/87/KE fejn tiċċara d-dispożizzjonijiet dwar l-għażla taż-żmien tal-irkant tal-kwoti tal-gassijiet serra, ĠU L 343, 19.12.2013, p. 1.

applikata fl-2014 sal-2016, li ġiet kontrobilanċjata parzjalment minn tnaqqis fl-emissjonijiet fil-perjodu mill-2013 sal-2016.

Il-Figura 4 tippreżenta l-iżvilupp tal-bilanċ pożittiv fis-suq Ewropew tal-karbonju sal-aħħar tal-2017.

Figura 4: Żvilupp tal-bilanċ pożittiv fis-suq Ewropew tal-karbonju fl-2013-2017

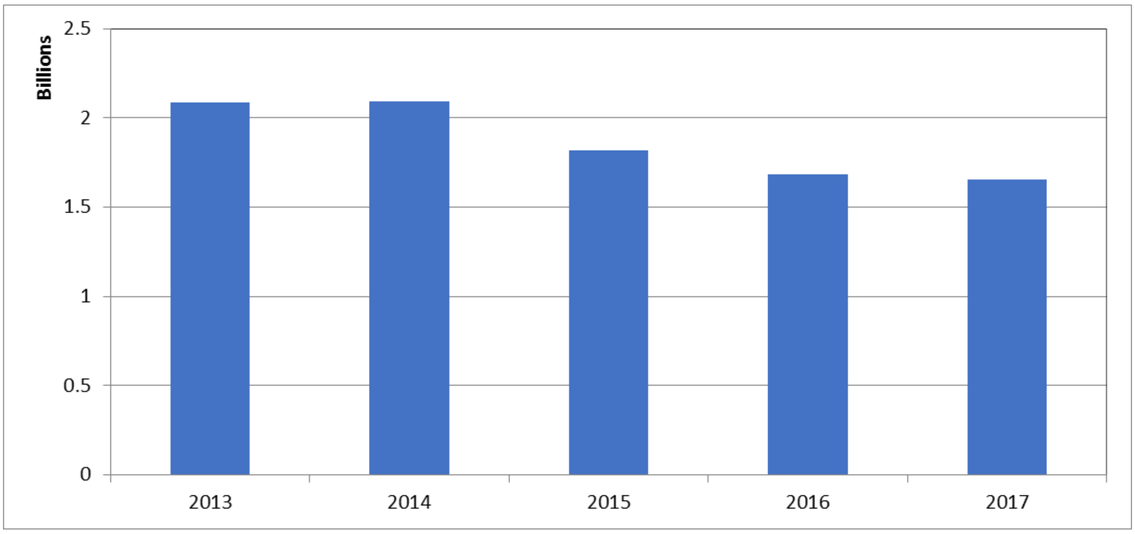

Sabiex jiġi indirizzat l-iżbilanċ strutturali bejn il-provvista u d-domanda tal-kwoti, fl-2015 inħolqot ir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR)[50] sabiex tagħmel il-provvista ta' rkant tal-kwoti tal-emissjonijiet aktar flessibbli. L-MSR se tibda topera f'Jannar 2019.

[50] Id-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ottubru 2015 dwar l-istabbiliment u l-funzjonament ta' riżerva tal-istabbiltà tas-suq għall-iskema ta' negozjar tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Unjoni u li temenda d-Direttiva 2003/87/KE, ĠU L 264, 9.10.2015, p. 1.

Kunċett ewlieni għat-tħaddim tal-MSR huwa l-għadd totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni (TNAC). Il-kwoti se jiżdiedu mar-riżerva, jekk it-TNAC ikun akbar minn limitu ogħla definit minn qabel (833 miljun kwota) u se jiġu rilaxxati mir-riżerva, jekk in-numru jkun inqas minn limitu aktar baxx definit minn qabel (taħt l-400 miljun kwota)*. Għalhekk, l-MSR tassorbi jew tirrilaxxa kwoti jekk dawk li jiċċirkolaw ikunu barra minn firxa definita minn qabel. Kwoti posposti lejn tmiem il-perjodu u l'hekk imsejħa mhux allokati** se jiġu assorbiti mir-riżerva wkoll.

L-għadd totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni rilevanti għad-determinazzjoni tal-introjti u tar-rilaxxi fl-MSR huwa kkalkolat abbażi tal-formula li ġejja:

TNAC = Provvista – (Domanda + kwoti fl-MSR)

Il-komponenti tal-provvista u d-domanda użati fil-formula huma deskritti fid-dettall fit-Tabella 1 fl-Appendiċi 4 għall-Anness.

* Jew fejn jiġu adottati miżuri skont l-Artikolu 29a tad-Direttiva tal-EU ETS

**Kwoti mhux allokati huma kwoti mhux allokati skont l-Artikolu 10a(7) tad-Direttiva tal-EU ETS, jiġifieri kwoti li jifdal fir-riżerva għal min jidħol ġdid, u li jirriżultaw mill-applikazzjoni tal-Artikolu 10a(19) u (20), jiġifieri kwoti previsti għal allokazzjoni bla ħlas lill-istallazzjonijiet iżda li jibqgħu mhux allokati minħabba waqfien (parzjali) ta' operazzjonijiet jew tnaqqis sinifikanti tal-kapaċità. Il-kwoti effettivament "mhux allokati" li ġejjin mill-applikazzjoni tal-fattur rilevanti ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għal setturi mhux inklużi fil-lista ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju matul il-perjodu attwali, kif ukoll kwalunkwe kwota li mhijiex allokata skont l-Artikolu 10c tad-Direttiva tal-ETS, mhuwiex previst li jiġu integrati fir-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq skont l-Artikolu 1(3) tad-Deċiżjoni (UE) 2015/1814. Għaldaqstant, dawn il-kwoti mhumiex koperti (jekk jogħġbok irreferi għall-p. 225 tal-Valutazzjoni tal-Impatt (SWD(2015) 135 final) li takkumpanja l-proposta għal rieżami tad-Direttiva tal-EU ETS fil-Fażi 4.

Ir-rapport dwar is-suq tal-karbonju jippermetti l-konsolidazzjoni taċ-ċifri għall-provvista u d-domanda li huma ppubblikati skont l-ordni kronoliġika tal-obbligi ta' rapportar li jirriżultaw mid-Direttiva tal-EU ETS u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tagħha. Din l-ordni kronoloġika, id-data rilevanti u l-ambitu huma deskritti fit-Tabella 2, fl-Appendiċi 4 tal-Anness. Il-Figura 5 turi l-kompożizzjoni tal-provvista u tad-domanda fl-2017. Id-data rilevanti ġiet ippubblikata wkoll bħala parti mill-komunikazzjoni dwar l-għadd totali ta' kwoti fiċ-ċirkolazzjoni (TNAC) għall-finijiet tal-MSR[51].

[51] C(2018) 2801 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:169:FULL&from=EN

Figura 5: Kompożizzjoni tal-provvista u d-domanda kumulattivi sal-aħħar tal-2017

Provvista (kumulattiva, miljuni)

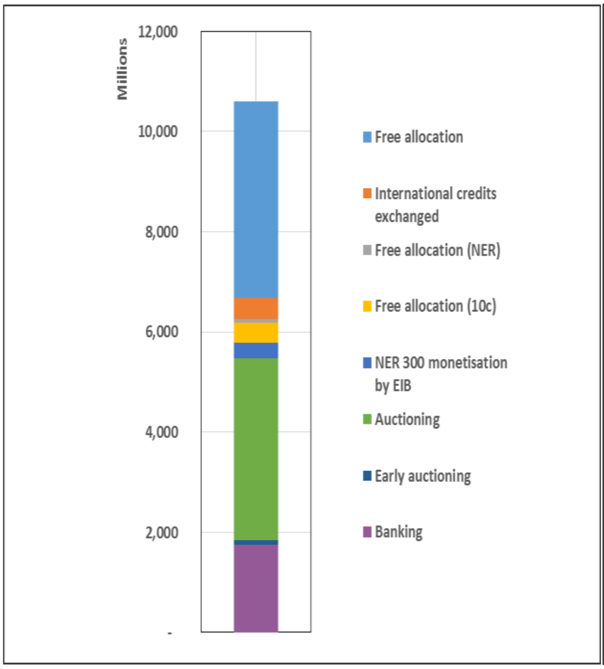

Domanda (kumulattiva, miljuni)

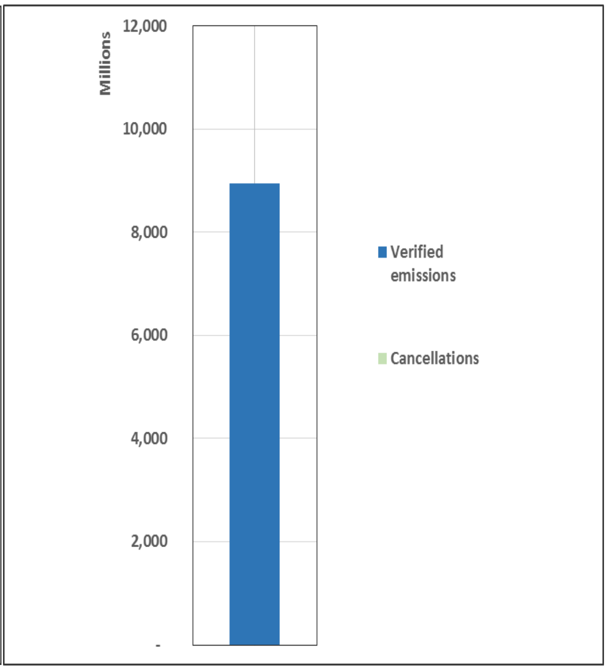

Allokazzjoni bla ħlas
Krediti internazzjonali skambjati
Allokazzjoni bla ħlas (NER)
Allokazzjoni bla ħlas (10c)
Monetizzazzjoni ta' NER 300 mill-BEI
Irkantar
Irkantar bikri
Ibbankjar

Emissjonijiet ivverifikati
Kanċellazzjonijiet

Bi preparazzjoni għall-MSR biex tibda topera fl-2019, minn nofs Mejju 2017[52] il-Kummissjoni ppubblikat regolarment it-TNAC għas-sena preċedenti. F'Mejju 2018, it-TNAC li jikkorrispondi għal 1 654 574 598 kwota, ġie ppubblikat għat-tieni darba[53]. Il-pubblikazzjoni tal-2018 għall-ewwel darba se twassal għal tqegħid ta' kwoti fl-MSR, li se jnaqqas il-volum tal-irkant matul l-ewwel tmien xhur tal-2019.

Id-Direttiva riveduta dwar l-EU ETS tagħmel żewġ bidliet notevoli għall-funzjonament tal-MSR (ara wkoll it-taqsima 2.1). L-ewwel, il-perċentwal tat-TNAC li għandu jitqiegħed fir-riżerva mill-2019 sal-2023 huwa rduppjat minn 12 % għal 24 %. Dan iżid sostanzjalment il-pass fit-tnaqqis tal-eċċess. It-tieni, mill-2023, il-kwoti miżmuma fl-MSR li jaqbżu l-volum tal-irkant tas-sena preċedenti ma jibqgħux aktar validi.

[52] C(2017) 3228 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:150:FULL&from=EN
[53] C(2018) 2801 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:169:FULL&from=EN

Għalhekk, fuq il-bażi tat-TNAC tal-2018 u l-leġiżlazzjoni riveduta, il-volumi tal-irkant tal-2019 se jitnaqqsu b'madwar 265 miljun kwota matul l-ewwel 8 xhur tal-2019, li jikkorrispondu għal 16 % tal-eċċess. B'riżultat ta' dan, fl-ewwel tmien xhur tal-2019 se jiġu rkantati madwar 40 % inqas ta' kwoti milli fil-perjodu korrispondenti fl-2018. Abbażi tal-volum tal-irkant għall-2019, l-Appendiċi 7 jipprovdi informazzjoni dwar il-kontribuzzjonijiet minn Stat Membru lill-MSR minn Jannar sa Awwissu 2019.

5. AVJAZZJONI

Is-settur tal-avjazzjoni ilu jagħmel parti mill-EU ETS sa mill-2012. Il-leġiżlazzjoni oriġinali kopriet it-titjiriet kollha lejn u barra miż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Madankollu, l-UE ddeċidiet li tillimita l-obbligi għall-2012-2016 għal titjiriet fi ħdan iż-ŻEE, sabiex tappoġġja l-iżvilupp ta' miżura globali mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni.

F'Ottubru 2016, l-Assemblea tal-ICAO qablet dwar riżoluzzjoni dwar Skema ta' Kumpens u Tnaqqis tal-Karbonju għall-Avjazzjoni Internazzjonali (CORSIA), li għandha tibda fl-2021. CORSIA titqies bħala skema ta' tnaqqis tal-karbonju bil-għan li tistabbilizza l-emissjonijiet mill-avjazzjoni internazzjonali fil-livelli 2020. Fid-dawl ta' dan ir-riżultat, id-Direttiva tal-EU ETS ġiet emendata fl-2017 biex ittawwal l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE għall-avjazzjoni sal-2023.

Sakemm isseħħ l-adozzjoni tal-ICAO tal-istrumenti CORSIA rilevanti u d-deċiżjonijiet sussegwenti tal-UE dwar l-implimentazzjoni possibbli ta' CORSIA fl-UE, u biex tipprovdi ritmu kontinwu għall-proċess internazzjonali, fl-2017 l-UE ddeċidiet li testendi d-deroga attwali mill-obbligi tal-EU ETS għal titjiriet lejn u minn pajjiżi terzi sal-31 ta' Diċembru 2023, soġġett għal rieżami.[54] B'hekk l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE kurrenti jinżamm sal-2023. Wara dan, fin-nuqqas ta' rieżami, dan imur lura għall-"ambitu sħiħ" oriġinali.

Barra minn hekk, id-Direttiva rieżaminata tal-EU ETS tipprevedi li l-Kummissjoni Ewropea jenħtieġ li tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-modi kif CORSIA qed tiġi implimentata fil-liġi tal-UE permezz tar-rieżami tad-Direttiva. Din tipprovdi wkoll għall-applikazzjoni tal-fattur lineari ta' tnaqqis ta' 2.2 % għall-kwoti tal-avjazzjoni mill-2021.

Fl-2017, il-kwoti nħarġu skont l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE. L-allokazzjoni bla ħlas ammontat għal kemxejn aktar minn 33.1 miljun kwota. Dan in-numru jinkludi l-allokazzjoni bla ħlas (ftit aktar minn 32.0 miljun kwota) u kważi 1.1 miljun kwota bla ħlas allokati mir-riżerva speċjali għal min jidħol ġdid u għall-operaturi li qed jikbru b'rata mgħaġġla. L-allokazzjonijiet minn din ir-riżerva huma rduppjati fl-2017-2020 peress li huma relatati mal-perjodu sħiħ tal-2013-2020.

[54] Ir-Regolament (UE) 2017/2392 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2017 li jemenda d-Direttiva 2003/87/KE biex jitkomplew il-limitazzjonijiet attwali tal-kamp ta' applikazzjoni fl-attivitajiet tal-avjazzjoni u ssir il-preparazzjoni biex tiġi implimentata miżura globali bbażata fuq is-suq mill-2021, ĠU L 350, 29.12.2017, p. 7

Fir-rigward tal-iżviluppi fl-emissjonijiet tal-avjazzjoni, l-emissjonijiet ivverifikati baqgħu jiżdiedu u ammontaw għal 64.2 miljun tunnellata ta' CO2 fl-2017, żieda ta' 4.5 % meta mqabbla mal-2016.

Il-volum ta' kwoti rkantati bejn Jannar u Diċembru 2017 kien ta' madwar 4.7 miljun kwota.

It-Tabella 8 turi sommarju ta' emissjonijiet ivverifikati, allokazzjoni bla ħlas, u volumi tal-irkant għas-settur tal-avjazzjoni sa mill-bidu tal-Fażi 3.

Tabella 8: Emissjonijiet ivverifikati u allokazzjoni għas-settur tal-avjazzjoni

Sena	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Emissjonijiet ivverifikati (f'miljun tunnellata ta' CO_2)	53.5	54.8	57.1	61.5	64.2	
Bidla fl-emissjonijiet ivverifikati għas-sena x-1		2,5 %	4.1 %	7.6 %	4.5 %	
Allokazzjoni bla ħlas (UE28+Stati taż-ŻEE-EFTA , f'miljun allokazzjonijiet)[55]	32.5	32.4	32.2	32.0	32.0	
Allokazzjoni bla ħlas minn riżerva speċjali għal min jidħol ġdid u għall-operaturi li qegħdin jikbru malajr (f'miljuni ta' allokazzjonijiet)	0	0	0	0	1.1	1.1
Volumi ta' kwoti rkantati (f'miljuni)	0	9.3	16.4	5.9	4.7	1.9[56]

Il-volumi ta' kwoti tal-avjazzjoni rkantati matul il-perjodu 2013-2015 jirriflettu d-deċiżjoni tal-koleġiżlatur tal-2013 biex "jitwaqqaf l-arloġġ"[57] u biex l-obbligi tal-klima jiġu limitati biss għal titjiriet fi ħdan iż-ŻEE. Il-konformità għas-settur tal-avjazzjoni ġiet posposta għall-2012 u l-2013. Għalhekk, il-volumi tal-2012 ġew irkantati fl-2014, filwaqt li kien hemm konformità bejn Jannar u April tal-2015 għall-emissjonijiet tal-avjazzjoni mill-2013 u l-2014.

[55] Dawn in-numri ma jqisux l-għeluq tal-operaturi tal-inġenji tal-ajru.
[56] Sa tmiem Ġunju 2018.
[57] Id-Deċiżjoni Nru 377/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2013 għal deroga temporanja mid-Direttiva 2003/87/KE li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità Test b'relevanza għaż-ŻEE, ĠU L 113, 25.4.2013, p. 1.

6. SORVELJANZA TAS-SUQ

Skont id-Direttiva l-ġdida dwar is-Swieq tal-Istrumenti Finanzjarji* (MiFID2) kwoti ta' emissjonijiet huma kklassifikati bħala strumenti finanzjarji mit-3 ta' Jannar 2018. Dan ifisser li regoli applikabbli għal swieq finanzjarji tradizzjonali (dawk li jinkludu n-negozju ta' derivattivi tal-karbonju fuq pjattaformi ewlenin jew barra l-borża (OTC)) se japplikaw ukoll għas-segment spot tas-suq tal-karbonju sekondarju (transazzjonijiet fi kwoti ta' emissjonijiet għal konsenja immedjata fis-suq sekondarju). Huwa għalhekk li dan is-segment jitqiegħed fuq l-istess livell tas-suq tad-derivattivi f'termini ta' trasparenza, protezzjoni tal-investitur u integrità. Is-sorveljanza fis-suq primarju se tkompli tkun koperta mir-Regolament dwar l-Irkantar, għajr fejn jidħlu kwistjonijiet relatati ma' abbuż tas-suq.

Bis-saħħa ta' kontroreferenzi għal definizzjonijiet tal-MiFID2 ta' strumenti finanzjarji, se japplikaw biċċiet oħra ta' leġiżlazzjoni tas-suq finanzjarju. Dan huwa partikolarment il-każ għar-Regolament dwar l-Abbuż tas-Suq (MAR)**, li se jkopri t-tranżazzjonijiet u l-kondotta li jinvolvu kwoti tal-emissjonijiet, kemm fis-swieq primarji kif ukoll fis-swieq sekondarji. B'mod simili, kontroreferenza għall-MiFID2 fid-Direttiva kontra l-Ħasil tal-Flus*** se tagħti lok għal applikazzjoni obbligatorja ta' kontrolli ta' diliġenza dovuta tal-klijenti minn negozjanti tal-karbonju liċenzjati mill-MiFID lill-klijenti tagħhom fis-suq spot sekondarju tal-kwoti tal-emissjonijiet. ****

* Id-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li temenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE

** Ir-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar l-abbuż tas-suq (Regolament dwar l-abbuż tas-suq) u li jħassar id-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttivi tal-Kummissjoni 2003/124/KE, 2003/125/KE u 2004/72/KE

*** Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE

**** Il-kontrolli tad-diliġenza dovuta huma diġà obbligatorji fis-suq primarju u fis-suq sekondarju fid-derivattivi tal-kwoti tal-emissjonijiet.

IlMiFID2 u l-MAR, it-tnejn adottati fl-2014, jipprevedu ċerti adattamenti tar-reġim ġenerali għall-ispeċifiċitajiet tas-suq tal-karbonju (ara r-Rapport tal-2015 dwar is-Suq tal-Karbonju)[58].

Diversi miżuri li jirregolaw aspetti ddettaljati tad-dispożizzjonijiet skont il-MiFID2[59] u l-MAR[60] ġew adottati fil-perjodu 2016 - 2018.

[58] COM(2015) 576 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0576&from=EN
[59] https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_mt
[60] https://ec.europa.eu/info/law/market-abuse-regulation-eu-no-596-2014/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_mt

6.1. In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet

> In-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti tal-emissjonijiet ivarja minn pajjiż għall-ieħor, peress li dawn iż-żewġ aspetti mhumiex definiti fid-Direttiva tal-ETS. Il-pajjiżi huma obbligati li jirrapportaw kull sena dwar ir-reġimi nazzjonali tagħhom relatati man-natura legali u t-trattament fiskali tal-kwoti bħala parti mir-rapporti tagħhom tal-Artikolu 21. Minkejja n-nuqqas ta' armonizzazzjoni, żviluppa suq matur u likwidu ħafna matul l-aħħar għaxar snin. Il-qafas regolatorju attwali jipprovdi l-irfid legali meħtieġ għal suq tal-karbonju trasparenti u likwidu, filwaqt li jiżgura l-istabbiltà u l-integrità tas-suq.

In-natura legali tal-kwoti madwar il-pajjiżi tvarja minn strumenti finanzjarji u assi intanġibbli għal drittijiet tal-proprjetà u għal komoditajiet. Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018, mill-inqas ħames pajjiżi parteċipanti (DE, IE, IT, NO, SE) irrapportaw li implimentaw jew ipprevedew bidliet fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, fil-biċċa l-kbira fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-MiFID2[61].

Fir-rigward tat-trattament fiskali tal-kwoti, tliet pajjiżi biss irrapportaw li t-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tapplika għall-ħruġ ta' kwoti tal-emissjonijiet. Għall-kuntrarju, il-VAT hija dovuta fuq it-tranżazzjoni ta' kwoti tal-emissjonijiet fis-suq sekondarju f'ħafna mill-pajjiżi parteċipanti (kollha ħlief CY, EE, IS, LI).

Il-maġġoranza tal-pajjiżi rrapportaw li huma japplikaw il-mekkaniżmu tar-reverse charge fuq tranżazzjonijiet domestiċi li jinvolvu kwoti tal-emissjonijiet. Id-deroga tar-reverse charge tittrasferixxi r-responsabbiltà għall-ħlas tat-tranżazzjoni tal-VAT mill-bejjiegħ għax-xerrej ta' oġġett jew servizz u tikkostitwixxi salvagwardja effettiva kontra l-frodi tal-VAT. F'Novembru 2018, il-Kunsill adotta emenda[62] għad-Direttiva 2006/112/KE (id-Direttiva tal-VAT) sabiex jestendi l-applikazzjoni tad-deroga lil hinn minn tmiem l-2018, sat-30 ta' Ġunju 2022. L-Istati Membri huma mħeġġa jkomplu japplikaw il-mekkaniżmu tar-reverse charge sabiex jipprovdu protezzjoni adegwata kontinwa lis-suq tal-karbonju.

Il-kwoti tal-emissjonijiet għall-korporazzjonijiet jistgħu jiġu ntaxxati wkoll (pereżempju permezz tal-applikazzjoni ta' taxxa korporattiva). Sittax-il pajjiż irrapportaw li ma kienx hemm taxxa bħal din.

---

[61] Il-klassifikazzjoni tal-kwoti ta' emissjoni ta' MiFID2 skont strumenti finanzjarji fil-livell tal-UE ma teħtieġx ir-(ri)klassifikazzjoni legali awtomatika tal-kwoti skont il-liġi nazzjonali, peress li hija magħmula għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-regolament tas-swieq finanzjarji tal-UE u mhijiex immirata biex tittratta man-natura legali tal-kwoti tal-emissjonijiet (abbażi tal-liġi privata) jew it-trattament tal-kontabilità tagħhom.

[62] Direttiva tal-Kunsill (UE) 2018/1695 tas-6 ta' Novembru 2018 li temenda d-Direttiva 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud fir-rigward tal-perjodu ta' applikazzjoni tal-mekkaniżmu tar-reverse charge fakultattiv fir-rigward ta' provvisti ta' ċerti merkanzija u servizzi suxxettibbli għall-frodi u tal-Mekkaniżmu ta' Reazzjoni Rapida kontra l-frodi tal-VAT, ĠU L 282, 12.11.2018, p. 5–7

7. MONITORAĠĠ, RAPPORTAR U VERIFIKA TAL-EMISSJONIJIET

Ir-rekwiżiti għal monitoraġġ, rapportar, verifika u akkreditazzjoni (MRVA) tal-EU ETS huma armonizzati fir-Regolament dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar (MRR)* u fir-Regolament dwar l-Akkreditazzjoni u l-Verifika (AVR)**.

Is-sistema ta' monitoraġġ fl-EU ETS hija mfassla bħala approċċ ta' elementi importanti li jippermetti grad għoli ta' flessibbiltà għall-operaturi biex jiżguraw kosteffiċjenza, filwaqt li fl-istess ħin tintlaħaq affidabbiltà kbira tad-data dwar l-emissjonijiet immonitorjata. Għal dan il-għan, diversi metodi ta' monitoraġġ ("ibbażati fuq il-kalkolu" jew "ibbażati fuq il-kejl" kif ukoll bħala eċċezzjoni "approċċi ta' riżerva") huma permessi. Il-metodi jistgħu jingħaqdu għal partijiet individwali ta' installazzjoni. Għall-operaturi ta' inġenji tal-ajru, approċċi bbażati fuq il-kalkolu biss huma fattibbli, fejn il-konsum tal-karburant huwa l-parametru ċentrali li għandu jiġi ddeterminat għat-titjiriet koperti mill-EU ETS. Ir-rekwiżit li l-installazzjonijiet u l-operaturi ta' inġenji tal-ajru jkollhom pjan ta' monitoraġġ approvat mill-awtorità kompetenti fuq il-bażi tal-MRR jipprevjeni għażla arbitrarja tal-metodi ta' monitoraġġ u varjazzjonijiet temporali.

Permezz tal-AVR għall-Fażi 3 u lil hinn, ġie introdott approċċ armonizzat madwar l-UE lejn l-akkreditazzjoni tal-verifikaturi. Il-verifikaturi li huma persuna ġuridika jew entità ġuridika jridu jkunu akkreditati minn Korp Nazzjonali ta' Akkreditament (NAB) sabiex iwettqu verifiki f'konformità mal-AVR. Is-sistema ta' akkreditazzjoni uniformi tipprovdi l-vantaġġ li tippermetti lill-verifikaturi joperaw b'rikonoxximent reċiproku fil-pajjiżi parteċipanti kollha, u għalhekk jieħdu vantaġġ sħiħ tas-suq intern u jgħinu biex tiġi żgurata disponibbiltà suffiċjenti ġenerali.

* Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 30.

** Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) No 600/2012 tal-21 ta' Ġunju 2012 dwar il-verifika tar-rapporti dwar l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u r-rapporti dwar it-tunnellati kilometri u l-akkreditazzjoni tal-verifikaturi skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU L 181, 12.7.2012, p. 1.

7.1. Żviluppi Ġenerali

Il-Kummissjoni tkompli tħeġġeġ titjib fl-implimentazzjoni tal-pajjiżi tal-MRR u l-AVR, abbażi tal-gwida u l-mudelli pprovduti[63].

L-esperjenza fl-implimentazzjoni ta' dawn iż-żewġ regolamenti wriet il-ħtieġa għal aktar titjib, kjarifika u simplifikazzjoni tar-regoli MRVA għal promozzjoni ulterjuri tal-armonizzazzjoni, għal tnaqqis tal-piż amministrattiv għall-operaturi u għall-pajjiżi parteċipanti u għal titjib ulterjuri tal-effiċjenza tas-sistema.

[63] Mudelli u dokumenti ta' gwida tal-MRR u tal-AVR jistgħu jinstabu hawnhekk: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_mt#tab-0-1

Minn Frar 2017, il-pajjiżi parteċipanti ġew ikkonsultati bil-ħsieb li jiġu aġġornati dawn iż-żewġ Regolamenti sabiex issir tħejjija għall-fażi 4 tal-EU ETS, u biex jiġu mtejba u ssimplifikati l-proċessi tal-MRVA.

Huwa fatt li l-effiċjenza tas-sistema ta' konformità tjiebet peress li l-MRR ippermetta li l-pajjiżi jagħmlu r-rapportar elettroniku obbligatorju. Fl-2018, 16-il pajjiż parteċipanti rrappurtaw l-użu ta' mudelli elettroniċi jew formati ta' fajls speċifiċi għal pjanijiet ta' monitoraġġ, rapporti ta' emissjonijiet, rapporti ta' verifikazzjoni u / jew rapporti ta' titjib ibbażati fuq ir-rekwiżiti minimi stabbiliti mill-Kummissjoni. Tnax-il pajjiż parteċipant jirrapportaw li jużaw xi forma ta' sistema tal-IT awtomatizzata għar-rapportar tal-EU ETS.

7.2. Monitoraġġ applikat

Skont ir-rapporti tal-Artikolu 21 sottomessi fl-2018, ħafna mill-installazzjonijiet jużaw il-metodoloġija bbażata fuq il-kalkolu[64]. 179 installazzjoni biss (inqas minn 1.7 %) fi 23 pajjiż ġew irrapportati li jużaw sistemi għall-kejl tal-emissjonijiet kontinwi. Dawn jintużaw bl-aktar mod frekwenti fil-Ġermanja, fi Franza u fir-Repubblika Ċeka. Filwaqt li n-numru ta' pajjiżi huwa l-istess bħas-sena preċedenti, globalment hemm 29 installazzjoni oħra li qegħdin jużaw dan l-approċċ.

11-il pajjiż biss irrapportaw l-użu tal-approċċ ta' riżerva minn 36 installazzjoni, li jkopru madwar 3.4 miljun tunnellata ta' CO_{2e} (meta mqabbla ma' 5.1 miljun tunnellata ta' CO_{2e} fis-sena ta' qabel). Installazzjoni waħda fin-Netherlands hija responsabbli għal 35 % tal-emissjonijiet globali rrapportati b'rabta mal-metodoloġija ta' riżerva.

Il-valuri minimi prestabbiliti[65] tas-saffi tal-MRR huma ssodisfati mill-maġġoranza assoluta tal-installazzjonijiet. 106 installazzjonijiet biss tal-kategorija C (waħda iktar mis-sena preċedenti), jiġifieri 13.7 % (meta mqabbla ma' 13 % tas-sena preċedenti) ġew irrapportati li jiddevjaw għal mill-inqas parametru wieħed tar-rekwiżit li jiġu applikati l-ogħla saffi għall-flussi minn sorsi maġġuri. Dawn id-devjazzjonijiet huma permessi biss meta l-operatur juri li l-ogħla saff mhuwiex teknikament vijabbli jew jimplika spejjeż mhux raġonevoli. Ladarba dawn il-kundizzjonijiet ma jibqgħux japplikaw, l-operaturi għandhom itejbu s-sistema ta' monitoraġġ tagħhom kif xieraq. Fil-perjodu ta' rapportar 2013, ġie rrappurtat li 16 % tal-installazzjonijiet mit-total tal-Kategorija Ċ mhux qed jissodisfaw l-ogħla saffi b'xi mod jew ieħor. Għalhekk, sa mill-bidu tal-Fażi 3 tal-EU ETS qed jidher li hemm titjib fil-konformità tal-ogħla saff fl-installazzjonijiet tal-kategorija Ċ.

B'mod simili, rapporti mit-23 pajjiż parteċipanti jindikaw li b'mod globali, 21 % tal-installazzjonijiet tal-kategorija B huma permessi xi forma ta' devjazzjoni mir-rekwiżiti

---

[64] Ir-raġuni ewlenija għal dan hija li l-metodoloġija bbażata fuq il-kejl tinvolvi t-tnedija ta' riżorsi sinifikanti u għarfien għall-kejl kontinwu tal-konċentrazzjoni ta' GHGs rilevanti, li ħafna mill-operaturi ż-żgħar ma għandhomx.

[65] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 jirrikjedi li l-operaturi kollha jilħqu ċerti saffi minimi, fejn sorsi akbar ta' emissjonijiet huma meħtieġa jilħqu saffi ogħla (li jinvolvu kwalità tad-data aktar affidabbli), filwaqt li għal raġunijiet ta' kosteffiċjenza għandhom japplikaw rekwiżiti anqas stretti għal sorsi iżgħar.

prestabbiliti tal-MRR, meta mqabbla ma' 22 % fis-sena preċedenti u ma' 26 % fis-sena ta' qabilha, li juri titjib kostanti fil-konformità tal-ogħla saff.

7.3. Verifika akkreditata

In-numru totali ta' verifikaturi mhuwiex irrapportat fir-rapporti tal-Artikolu 21, iżda stima raġonevoli bbażata fuq in-numru akkreditat għall-kombustjoni (l-ambitu primarju tal-akkreditazzjoni) hija li globalment kien hemm mill-anqas 124 verifikatur akkreditat differenti involut fil-verifiki tal-2017. Dwar l-avjazzjoni, is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018 jindikaw li kien hemm 46 verifikatur individwali akkreditat għall-2017. Il-kooperazzjoni Ewropea għall-Akkreditazzjoni (EA) tipprovdi ħolqa ċentrali għall-Korpi Nazzjonali ta' Akkreditament (NABs) rilevanti u għal-listi tagħhom ta' verifikaturi akkreditati tal-EU ETS[66].

Ir-rikonoxximent reċiproku tal-verifikaturi fost il-pajjiżi parteċipanti qiegħed jaħdem b'suċċess: sitta u għoxrin pajjiż irrapportaw li mill-inqas verifikatur barrani wieħed huwa attiv fit-territorju tagħhom.

Il-konformità tal-verifikaturi mal-AVR hija għolja. Il-Polonja rrappurtat sospensjoni ta' verifikatur wieħed, filwaqt li żewġ pajjiżi (PL u CZ) irrapportaw irtirar ta' akkreditazzjoni fl-2017 ta' wieħed u żewġ verifikaturi, rispettivament. Dan jikkompara ma' sospensjoni waħda u ma' rtirar wieħed għall-2016 u l-ebda sospensjoni jew irtirar rapportati għall-2015. Il-Polonja biss irrapportat tnaqqis li sar fl-ambitu tal-akkreditazzjoni ta' żewġ verifikaturi għall-2017, meta mqabbel ma' tnaqqis ta' verifikatur wieħed fl-2016, u erba' pajjiżi li kienu rrappurtaw tnaqqis simili għal ħames verifikaturi fl-2015.

Disa' pajjiżi rrapportaw ilmenti riċevuti dwar il-verifikaturi din is-sena (wieħed iktar mis-sena preċedenti). Madanakollu, in-numru globali tal-ilmenti huwa wkoll 12 % inqas. 95 % tal-ilmenti riċevuti huma rrappurtati bħala riżolti (simili għas-sena preċedenti meta din ir-rata kienet ta' 96 %). Tnax-il pajjiż irrapporta l-identifikazzjoni ta' nuqqasijiet ta' konformità tal-verifikaturi bħala parti mill-proċess ta' skambju ta' informazzjoni bejn in-NABs u l-awtoritajiet kompetenti (meta mqabbla ma' disa' fis-sena preċedenti).

8. ĦARSA ĠENERALI LEJN L-ARRANĠAMENTI AMMINISTRATTIVI

Il-pajjiżi li jipparteċipaw fl-EU ETS jużaw approċċi differenti fir-rigward tal-awtoritajiet kompetenti inkarigati mill-implimentazzjoni tagħha. F'ċerti pajjiżi, huma involuti diversi awtoritajiet lokali, filwaqt li f'oħrajn l-approċċ huwa ferm aktar iċċentralizzat.

[66] Lista tal-EA ta' punti ta' aċċess għall-NABs li jakkreditaw il-verifikaturi għall-EU ETS: http://www.european-accreditation.org/information/national-accreditation-bodies-having-been-successfully-peer-evaluated-by-ea

Mill-aħħar perjodu ta’ rapportar, ma ġiet osservata l-ebda bidla sinifikanti fl-arranġamenti amministrattivi tal-pajjiżi parteċipanti. Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018, kien hemm, bħala medja, ħames (5) awtoritajiet kompetenti involuti fl-implimentazzjoni tal-EU ETS għal kull pajjiż.[67] Fir-rigward tal-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet, ġew irrapportati għodod u metodi differenti, bħal strumenti leġiżlattivi għall-ġestjoni ċentrali ta’ pjanijiet ta’ monitoraġġ jew ta’ rapporti ta’ emissjonijiet (fi 13-il pajjiż), għoti ta’ struzzjonijiet vinkolanti u gwida minn awtorità ċentrali kompetenti lill-awtoritajiet lokali (f’disa’ pajjiżi), gruppi ta’ ħidma jew laqgħat regolari bejn l-awtoritajiet (fi 15-il pajjiż), u l-użu ta’ pjattaforma tal-IT konġunta (fi 11-il pajjiż), fost l-oħrajn. Tmien pajjiżi (CY, EE, IE, IS, IT, LI, LU, MT) indikaw li l-ebda wieħed minn dawn ta’ hawn fuq ma huwa fis-seħħ.

Fir-rigward tat-tariffi amministrattivi imposti b’rabta mal-permessi u mal-pjanijiet ta’ monitoraġġ approvati, fl-2018 14-il pajjiż irrapportaw li ma jimponu l-ebda tariffa fuq l-operaturi tal-installazzjonijiet (CY, DE, EE, FR, GR, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), l-istess bħas-sena preċedenti. Għal darb’oħra u simili għas-sena preċedenti, operaturi tal-inġenji tal-ajru fi 15-il pajjiż ma jħallsux tariffi (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, GR, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK). L-imposti jvarjaw b’mod sinifikanti skont il-pajjiż u s-servizz partikolari involut. Pereżempju, it-tariffi għall-permessi u għall-pjan ta’ monitoraġġ approvat għall-installazzjonijiet ivarjaw minn EUR 5 sa EUR 7690, u għall-avjazzjoni t-tariffi għall-pjan ta’ monitoraġġ approvat ivarjaw minn EUR 5 sa EUR 2400.

B’mod ġenerali, is-sistemi tal-pajjiżi parteċipanti huma effettivi ħafna meta jiġu allinjati mal-organizzazzjoni amministrattiva tagħhom. Il-komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet lokali u l-qsim tal-aħjar prattiki bejn l-Awtoritajiet Kompetenti, inkluż permezz tal-attivitajiet tal-Forum ta’ Konformità tal-EU ETS u l-Konferenza ta’ Konformità tal-EU ETS annwali, jenħtieġ li tkompli tissaħħaħ u titħeġġeġ.

9. KONFORMITÀ U INFURZAR

Id-Direttiva tal-EU ETS tipprovdi għal penali għal emissjonijiet żejda fil-forma ta’ EUR 100 (indiċjati) għal kull tunnellata ta’ CO_2 mormija li għalihom ma ġiet ċeduta l-ebda kwota fiż-żmien dovut. Penali oħrajn applikabbli għal ksur fl-implimentazzjoni tal-EU ETS huma konformi mad-dispożizzjonijiet nazzjonali stabbiliti mill-pajjiż ikkonċernat.

L-EU ETS għandha rata għolja ħafna ta’ konformità: kull sena madwar 99 % tal-emissjonijiet huma koperti bin-numru meħtieġ ta’ kwoti fil-ħin. Fl-2017, madwar 1 % tal-installazzjonijiet li rrapportaw li kellhom emissjonijiet ma ċedewx kwoti li jkopru l-emissjonijiet kollha tagħhom sad-data ta’ skadenza tat-30 ta’ April 2018. Dawn l-installazzjonijiet ammontaw għal madwar 0.4 % tal-emissjonijiet tal-EU ETS. Fis-settur tal-avjazzjoni, il-livell ta’ konformità kien għoli ħafna wkoll: l-operaturi ta’ inġenji tal-ajru responsabbli għal 98 % tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni tal-EU ETS ikkonformaw.

[67] F’xi każijiet, il-pajjiżi jistgħu jkunu qegħdin jirrapportaw diversi awtoritajiet reġjonali/lokali bħala awtorità kompetenti waħda.

L-awtoritajiet kompetenti jibqgħu jwettqu verifiki ta' konformità differenti fuq ir-rapporti tal-emissjonijiet annwali. Skont is-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018, il-pajjiżi parteċipanti kollha jivverifikaw ir-rapporti tal-emissjonijiet annwali għall-kompletezza (100 % tar-rapporti ħlief ES 95 % , FR 99 %, SE 3 % u UK 59 %). Ir-rapporti jkomplu jindikaw li bħala medja, il-pajjiżi jivverifikaw viċin it-80 % tar-rapporti għal konsistenza mal-pjanijiet ta' monitoraġġ (il-pajjiżi kollha) u madwar 74 % mad-data dwar l-allokazzjoni (il-pajjiżi kollha għajr FI, IT, MT, NO, u SE). Erbgħa u għoxrin pajjiż irrapportaw li huma jwettqu wkoll kontroverifiki ma' data oħra.

Abbażi tas-sottomissjonijiet tal-Artikolu 21 fl-2018, l-awtoritajiet kompetenti fi ħmistax-il pajjiż wettqu stimi konservattivi dwar data nieqsa fil-każ ta' 131 installazzjoni. Madankollu, 79 minn dawn ġew irrapportati mir-Renju Unit għal emissjonijiet fis-snin ta' qabel l-2017, abbażi ta' żbalji storiċi li kienu għadhom kemm ġew skoperti. Jekk id-data tar-Renju Unit ma tiġix ikkunsidrata fit-totali għall-2017, ġew irrapportati stimi konservattivi minn 52 installazzjoni (madwar 0.5 % tal-installazzjonijiet globali), meta mqabbla ma' 57 installazzjoni (0.5 %) għall-2016 u 45 (0.4 %) għall-2015. Il-kwantità rrapportata tal-emissjonijiet affettwati tal-2017 kienet ta' 2.8 miljun tunnellata ta' CO_2 (meta mqabbla ma' 1.9 miljun tunnellata CO_2 is-sena li għaddiet u 8.3 miljun tunnellata s-sena ta' qabilha), madwar 0.2 % tal-emissjonijiet globali (meta mqabbla ma' 0.1 % u 0.5 % għall-2016 u l-2015, rispettivament). L-aktar raġunijiet komuni mogħtija għat-twettiq ta' stimi konservattivi kienu n-nuqqas ta' rapport dwar l-emissjonijiet sal-31 ta' Marzu jew rapporti dwar l-emissjonijiet li ma kinux kompletament konformi mar-rekwiżiti tal-MRR/AVR.

Stimi konservattivi dwar id-data li kienet nieqsa għall-avjazzjoni ġew irrapportati minn tmien (8) pajjiżi fir-rigward ta' 33 operatur ta' inġenji tal-ajru (madwar 6.1 % tat-total), u 0.8 % tal-emissjonijiet tal-avjazzjoni. Dan jikkumpara ma' 18-il operatur ta' inġenji tal-ajru (3.5 %) irrapportati minn erba' pajjiżi s-sena li għaddiet.

Il-verifiki tal-awtoritajiet kompetenti jibqgħu importanti wkoll biex jissupplimentaw ix-xogħol tal-verifikatur. Għall-2017, il-pajjiżi kollha kkonfermaw li fil-każ ta' installazzjonijiet huma jwettqu verifiki ulterjuri. Ħafna mill-pajjiżi rrapportaw approċċ simili dwar l-operaturi ta' inġenji tal-ajru (għajr CY, EL, IT, LI, u RO). Ħafna mill-pajjiżi (għajr EL, IT, LU, MT, u SE) irrapportaw li wettqu kontrolli fuq il-post f'installazzjonijiet fl-2017.

Għall-2017, l-applikazzjoni ta' penali għal emissjonijiet żejda ġiet irrapportata għal 30 installazzjoni minn disa' pajjiżi (BE 1, BG 3, CZ 1, FR 1, IT 8, PL 1, PT 1, RO 6 u UK 8). Għall-avjazzjoni, il-penali għal emissjonijiet żejda ġew irrapportati għal 61 operatur ta' inġenji tal-ajru (DE 7, ES 3, FR 1, IT 6, LT 1, NL 1, PL 1, PT 6, and UK 35).

Disa' pajjiżi kkonfermaw il-ħruġ ta' penali (b'żieda mal-penali għal emissjonijiet żejda) fil-perjodu ta' rapportar tal-2017. Ma ġiet irrapportata l-ebda priġunerija, iżda ġew innotati

multi, avviżi formali li jikkonċernaw 73 installazzjoni u 27 operatur ta' inġenji tal-ajru, li jammontaw għal valur finanzjarju totali ta' EUR 37,8 miljun[68].

L-aktar nuqqasijiet komuni rrapportati għall-2017 kienu nuqqas ta' rapportar tal-bidliet fil-kapaċità (24 każ), nuqqas ta' sottomissjoni tar-rapporti annwali dwar l-emissjonijiet ivverifikati sal-iskadenza dovuta (23 każ), tħaddim mingħajr permess (17-il każ) u nuqqas ta' tfassil ta' pjan ta' monitoraġġ approvat kif xieraq (11-il każ).

Il-ħames evalwazzjoni taċ-ċiklu ta' konformità tal-EU ETS bdiet fil-bidu tal-2018. Din l-evalwazzjoni għandha l-għan li tidentifika kwistjonijiet ta' konformità tal-EU ETS fil-livell tal-pajjiżi parteċipanti u tappoġġjahom fit-titjib tal-implimentazzjoni tagħhom tal-EU ETS billi tidentifika possibbiltajiet ta' titjib, l-aħjar prattiki u ħtiġijiet ta' taħriġ. L-evalwazzjoni l-ġdida se tibni fuq l-evalwazzjoni preċedenti tal-2014 u fuq il-ħidma ta' reviżjoni ta' konformità ulterjuri mwettqa fil-proġett ta' Appoġġ EU ETS MRVA fl-2015-2016 li waqtu ġew ifformulati pjanijiet ta' azzjoni biex jappoġġjaw pajjiżi parteċipanti fil-konformità tal-EU ETS tagħhom.

Novità ewlenija tal-evalwazzjoni l-ġdida hija test ta' profiċjenza li fih Awtorità Kompetenti rappreżentattiva ta' kull pajjiż hija mitluba tirrevedi kampjun ta' pjan ta' monitoraġġ, rapport ta' emissjoni annwali u r-rapporti ulterjuri ta' installazzjoni. Barra minn hekk, se jiġi analizzat sett ta'dokumenti tal-EU ETS MRVA għal installazzjoni speċifika f'kull pajjiż u se jiġu fformulati stħarriġiet speċifiċi għall-pajjiż biex jitlesta l-fehim tal-implimentazzjoni tal-EU ETS, l-ispezzjoni u l-infurzar kif ukoll l-MRVA.

10. KONKLUŻJONIJIET U ASPETTATTIVI

L-aktar żvilupp importanti tul is-sena li għaddiet kien l-adozzjoni ta' riforma ambizzjuża tal-EU ETS għall-perjodu ta' negozjar tagħha li jmiss. Ir-riforma tippermetti li l-EU ETS tikkontribwixxi biex jintlaħqu l-objettivi klimatiċi tal-UE 2030 u twettaq l-impenji tagħha skont il-Ftehim ta' Pariġi. L-ETS riformata se twassal għal tnaqqis fl-emissjonijiet ta' 43 % sal-2030 filwaqt li fl-istess ħin tissalvagwardja l-kompetittività tal-industrija Ewropea. Barra minn hekk, se tgħin lill-industrija u lis-settur tal-enerġija biex jilħqu l-isfidi tal-innovazzjoni u l-investiment għal tranżizzjoni għal emissjonijiet baxxi ta' karbonju. Wara l-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni riveduta, l-enfasi issa xxaqilbet lejn l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet il-ġodda qabel ma tibda il-Fażi 4. Ix-xogħol ta' implimentazzjoni, b'mod partikolari dwar ir-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju u l-allokazzjoni bla ħlas, kif ukoll dwar il-Fond ta' Innovazzjoni għaddejj b'pass mgħaġġel (ara l-Appendiċi 6).

Il-bidliet leġiżlattivi miftiehma fis-snin reċenti biex jindirizzaw l-eċċess tal-kwoti wkoll bdew jagħtu l-frott. Prinċipalment minħabba l-posponiment lejn tmiem il-perjodu, l-eċċess ta' kwoti diġà naqas b'mod sinifikanti u fl-2017 laħaq l-iktar livell baxx tiegħu sa mill-bidu tal-Fażi 3. It-tieni pubblikazzjoni ta' din is-sena tal-indikatur tal-eċċess tar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq se tagħti lok għall-ewwel darba għat-trasferiment ta' kwoti għar-riżerva. Flimkien mal-miżuri ta' tisħiħ tal-ETS riformata, dan se jnaqqas il-volum tal-irkant matul l-ewwel

[68] Dan it-total jeskludi multi imposti fuq is-settur tal-avjazzjoni fil-Portugall billi l-valuri tal-multi għadhom ma ġewx iddeterminati minħabba proċessi ta' sanzjonar li għaddejjin bħalissa.

tmien (8) xhur tal-2019 b'xi 40 % meta mqabbel mal-volum korrispondenti fl-2018. Minħabba l-ammont irduppjat ta' kwoti li għandhom jitqiegħdu fir-riżerva għall-ewwel ħames snin tal-operat tagħha, huwa mistenni b'mod wiesa' li l-eċċess se jkompli jonqos b'mod sostanzjali fis-snin li ġejjin. Il-progress fuq dawn il-fronti sarraf f'kunfidenza akbar mill-parteċipanti tas-suq kif muri permezz tas-sinjal tal-prezz tal-karbonju msaħħaħ matul l-aħħar sena.

Fil-qasam tal-avjazzjoni, sar ukoll progress importanti. Biex tipprovdi momentum kontinwu għall-proċess internazzjonali li jistabbilixxi skema globali biex jitrażżnu l-emissjonijiet tal-avjazzjoni, u biex tkun faċilitata l-implimentazzjoni futura tiegħu fl-UE, l-ambitu fi ħdan iż-ŻEE għall-avjazzjoni ġie estiż sal-2023. Il-livell ta' ambizzjoni ġie miżjud ukoll – mill-2021, l-istess fattur lineari ta' tnaqqis bħal dak għall-installazzjonijiet, għall-ewwel darba se japplika għall-avjazzjoni u għalhekk il-limitu massimu fuq il-kwoti tal-avjazzjoni se jonqos bi 2.2 % kull sena.

Fil-ħames sena tal-Fażi 3, l-istruttura tal-EU ETS baqgħet b'saħħitha u l-organizzazzjoni amministrattiva madwar l-Istati Membri wriet li kienet effettiva. Barra minn hekk, il-livell ġenerali ta' trasparenza, il-protezzjoni tal-investitur u l-integrità fis-suq tal-karbonju żdiedu bil-klassifikazzjoni tal-kwoti tal-emissjonijiet bħala strumenti finanzjarji skont ir-regoli ġodda tas-suq finanzjarju. Sar ukoll pass importanti lejn il-protezzjoni kontinwa tas-suq Ewropew tal-karbonju kontra l-frodi tal-VAT, bl-adozzjoni ta' emenda għad-Direttiva tal-VAT biex tiġi estiża l-applikazzjoni tad-deroga tal-mekkaniżmu tar-reverse charge minn tmiem l-2018 'il quddiem.

L-ETS imsaħħa tissottolinja wkoll il-każ ta' kollaborazzjoni attiva ma' regolaturi u msieħba oħra barra mill-Ewropa li qed jiżviluppaw jew qed jimplimentaw is-swieq tal-karbonju.

Il-Kummissjoni se tkompli tissorvelja s-suq Ewropew tal-karbonju u ser tipprovdi r-rapport li jmiss fl-aħħar tal-2019.

ANNESS

Appendiċi 1

Tabella 1: Numru ta' kwoti bla ħlas allokati għall-immodernizzar tas-settur tal-elettriku

	Numru ta' kwoti bla ħlas mitluba minn Stat Membru skont l-Artikolu 10c				
Stat Membru	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614
HU	7 047 255[69]	mhux applikabbli	mhux applikabbli	mhux applikabbli	mhux applikabbli
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255
Total	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124

Tabella 2: Numru massimu ta' kwoti bla ħlas fis-sena skont id-deroga mill-irkantar sħiħ għas-settur tal-enerġija

Stat Membru	Numru massimu ta' kwoti fis-sena							
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Total**
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Total	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

[69] L-Ungerija użat id-deroga tal-Artikolu 10c fl-2013 biss.

Appendiċi 2

Figura 1: Ħarsa ġenerali lejn l-irkanti tal-kwoti ġenerali mill-2013 sat-30 ta' Ġunju 2018

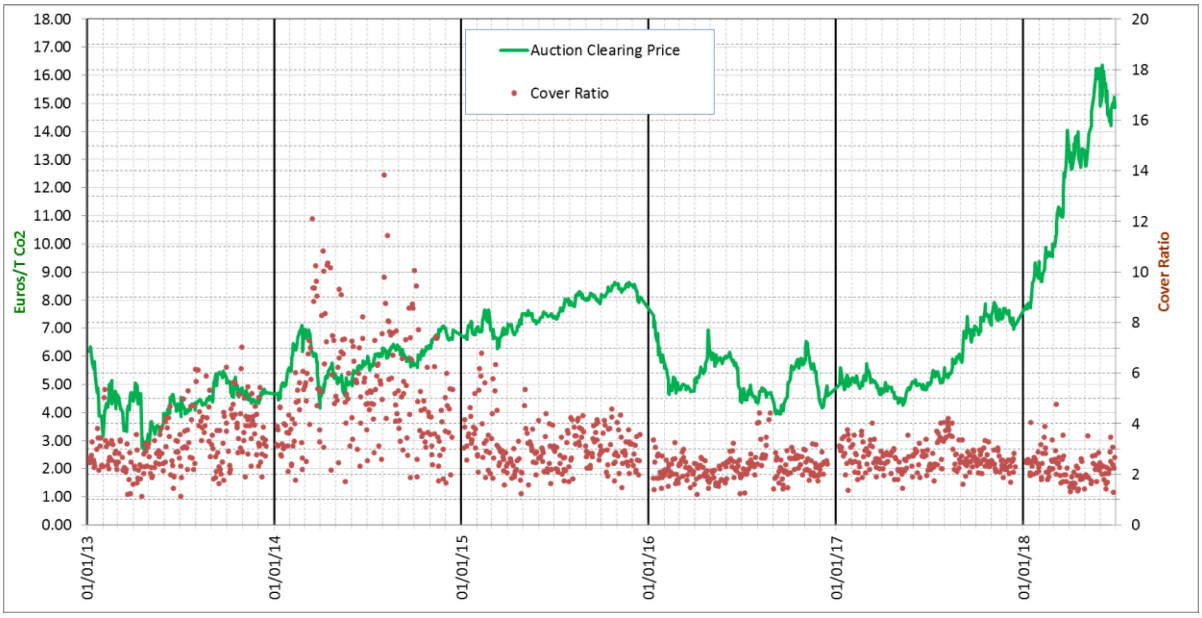

____ Prezz tal-bejgħ fl-irkant

• Rata ta' Kopertura

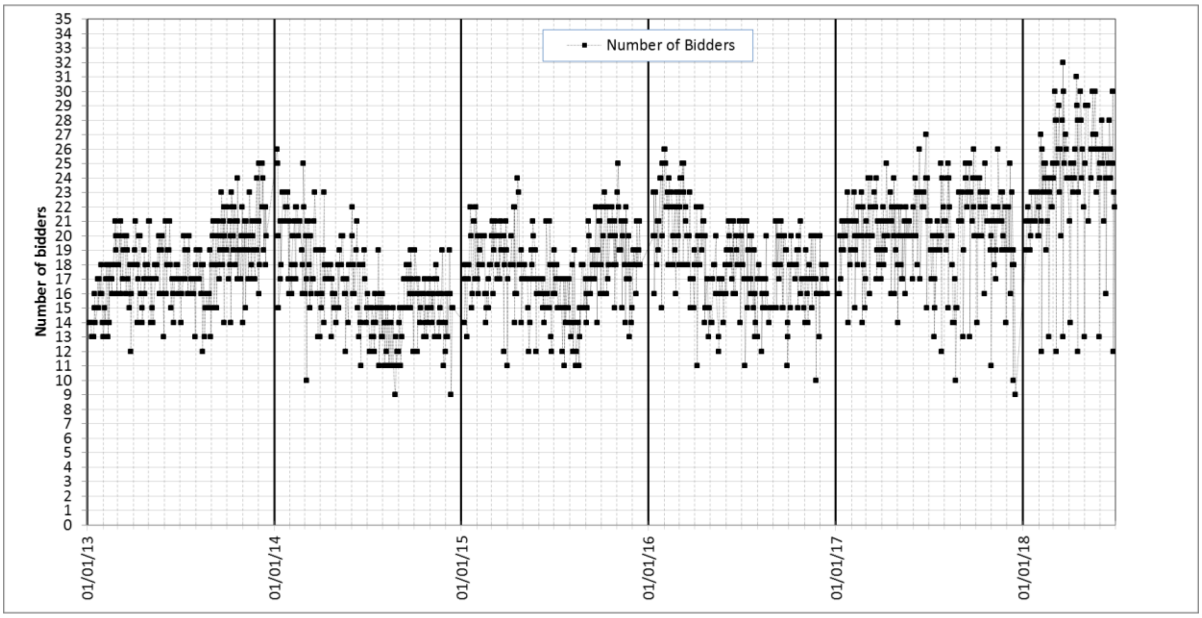

Appendiċi 3

Tabella 1: Sommarju tal-iskambu ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2018

Skambju ta' krediti internazzjonali sal-aħħar ta' Ġunju 2018	miljun	perċentwali	Krediti internazzjonali skambjati sat-30 ta' Ġunju 2018	miljun	perċentwali
CERs	**243,66**	**55,91 %**	**ERUs**	**192,07**	**44,09 %**
Iċ-Ċina	181,41	74,45 %	L-Ukrajna	147,69	76,89 %
L-Indja	15,78	6,48 %	Ir-Russja	32,06	16,69 %
L-Użbekistan	9,44	3,87 %	Il-Polonja	2,82	1,46 %
Il-Brażil	5,27	2,16 %	Il-Ġermanja	1,65	0,85 %
Iċ-Ċilì	3,16	1,30 %	Franza	1,24	0,64 %
Il-Korea	2,93	1,20 %	Il-Bulgarija	0,50	0,26 %
Il-Messiku	2,86	1,17 %	Oħrajn	6,11	3,21 %
Oħrajn	22,81	9,36 %			
TOTAL ta' CERs u ERUs	**435,73**	**100 %**			

Appendiċi 4

Tabella 1: Elementi ta' provvista u domanda tal-ETS

Element	Provvista jew domanda?	Pubblikazzjoni	Aġġornament u inċertezzi
Total bankarju tal-Fażi 2	Il-provvista	Rapport dwar is-suq tal-karbonju	Mhuwa previst l-ebda aġġornament peress li l-Fażi 2 spiċċat. Ċifra finali.
Irkanti tal-Fażi 3 bikrija	Il-provvista	Sit web tad-DĠ Klima, siti web tal-EEX u tal-ICE	Mhix parti mit-total bankarju tal-Fażi 2. Ċifri finali.
Kwoti għal NER 300	Il-provvista	Sit web tal-BEI	300 miljun kwota ġew monetizzati fl-2012-2014. Ċifri finali.
Irkanti tal-avjazzjoni	Il-provvista	Sit web tad-DĠ Klima, siti web tal-EEX u tal-ICE	Le – l-aġġustamenti huma riflessi fil-volumi għas-sena ta' wara. Irkanti tal-2013 u l-2014 saru fl-2015.

Irkanti tal-Fażi 3	Il-provvista	Sit web tad-DĠ Klima, siti web tal-EEX u tal-ICE	Le - iċ-ċifra mhijiex soġġetta għal reviżjoni. Madankollu, il-kwoti (eż. minħabba dewmien biex jibda l-irkantar għal ċerti Stati Membri, pereżempju dawk għaż-ŻEE-EFTA) miżmuma mill-irkantijiet jistgħu jiġu rkantati fis-snin sussegwenti.
Allokazzjoni bla ħlas (NIMs)	Il-provvista	EUTL, tabelli	Dawn iċ-ċifri huma aġġornati matul is-sena kollha. - Stat Membru jista' jipprovdi sottomissjonijiet tard għas-snin preċedenti jew l-allokazzjoni attwali tista' tkun inqas mill-ammont inizjalment previst. L-EUTL jipprovdi stat tal-ħidma preċiż tal-allokazzjoni attwali.
Allokazzjoni bla ħlas (NER)	Il-provvista	EUTL, tabelli	
Allokazzjoni bla ħlas (avjazzjoni)	Il-provvista	EUTL, Pubblikazzjoni minn SM tat-tabelli ta' allokazzjoni	
Allokazzjoni bla ħlas (Artikolu 10c)	Il-provvista	EUTL, tabella tal-istatus	
Emissjonijiet (installazzjonijiet stazzjonarji)	Id-domanda	EUTL, data ta' konformità	Data ta' konformità disponibbli għall-pubbliku fl-1 ta' Mejju turi emissjonijiet u kwoti ċeduti għall-installazzjonijiet li huma konformi (jiġifieri dawk l-installazzjonijiet li jirrapportaw għas-snin kollha kkonċernati)[70].
Emissjonijiet (avjazzjoni)	Id-domanda		Konformità għall-operaturi tal-avjazzjoni kemm għall-2013 u l-2014 saru fl-2015.
Kwoti kkanċellati	Id-domanda		Rapport dwar is-suq tal-karbonju

Tabella 2: Kronoloġija tal-pubblikazzjoni tad-data

Tempestività	**Data**	**Kamp ta' Applikazzjoni**
1 ta' Jannar – 30 ta' April tas-sena x	Aġġornamenti għall-allokazzjoni bla ħlas għall-enerġija (Artikolu 10c)	Is-sena x-1
1 ta' April tas-sena x	Emissjonijiet ivverifikati Allokazzjoni bla ħlas (Artikolu 10a(5) – NIMs)	Is-sena x-1

[70] Id-data ta' konformità għas-snin ta' qabel tista' tiġi kkoreġuta retroattivament minħabba, pereżempju sottomissjonijiet tard.

1 ta' Mejju tas-sena x	Skadenza ta' konformità: emissjonijiet ivverifikati u kwoti ċeduti	Is-sena x-1
Mejju/Ottubru tas-sena x	Krediti internazzjonali skambjati	
L-aħħar trimestru tas-sena x	Rapport dwar is-Suq tal-Karbonju	Is-sena x-1
Jannar/Lulju tas-sena x	Status tar-riżerva għal min jidħol ġdid - tabella NER	
Mhux ippubblikata fil-livell tal-UE	Allokazzjoni bla ħlas għall-avjazzjoni ppubblikata fil-livell tal-Istati Membri	

Appendiċi 5

Tabella 1: Deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja rilevanti għall-funzjonament tal-EU ETS fil-perjodu Lulju 2017 sa Ġunju 2018

Referenza tal-kawża	Il-leġiżlazzjoni kkonċernata	Partijiet	Kuntest tal-kawża	Data	Kostattazzjonijiet mill-Qorti
C-302/17	Id-Direttiva 2003/87/KE	PPC Power a.s./ Direttorat Finanzjarju tal-SK, Uffiċċju tat-Taxxa għal suġġetti tat-taxxa magħżula	Talba għal deċiżjoni preliminari: Huwa konformi mad-Direttiva 2003/87/KE li jiġu ntaxxati kwoti ta' emissjonijiet allokati bla ħlas li ma ntużawx jew li ġew trasferiti?	12.04.2018	It-taxxa mhijiex kompatibbli mad-Direttiva tal-EU ETS.
C-229/17	Id-Direttiva 2003/87/KE, Deċiżjoni 2011/278/UE	Evonik Degussa GmbH / DE	Talba għal deċiżjoni preliminari: Id-definizzjoni ta' "produzzjoni ta' idroġenu" skont it-tifsira tal-Anness I tad-Deċiżjoni 2011/278/UE tinkludi l-iżolament tal-idroġenu li diġà jinsab f'taħlita tal-gass?	17.05.2018	Le, id-definizzjoni ta' "produzzjoni ta' idroġenu" skont it-tifsira tal-Anness I tad-Deċiżjoni 2011/278/UE ma tinkludix l-iżolament tal-idroġenu li diġà jinsab f'taħlita tal-gass.
Kawża C-577/16	Id-Direttiva 2003/87/KE, Deċiżjoni 2011/278/UE	Trinseo Deutschland Anlagengesellschaft mbH/ DE	Talba għal deċiżjoni preliminari: L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2003/87/KE jkopri l-produzzjoni ta' polimeri f'installazzjonijiet b'kapaċità ta' produzzjoni li teċċedi l-100 tunnellata? Jekk iva, tista' tali installazzjoni tirċievi allokazzjoni bla ħlas anke jekk l-Istat Membru in kwistjoni ma inkludix din l-	28.02.2018	Installazzjoni għall-produzzjoni ta' polimeri, b'mod partikolari l-polikarbonat tal-polimeru, li tikseb is-sħana meħtieġa għal dik il-produzzjoni minn installazzjoni ta' parti terza, ma taqax fl-ambitu tal-EU ETS, minħabba li ma tiġġenerax emissjonijiet diretti ta'

			attività fil-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' traspożizzjoni?		CO2
C-572/16	Id-Direttiva 2003/87/KE, Deċiżjoni 2011/278/UE	INEOS Köln GmbH / DE	Talba għal deċiżjoni preliminari: Huwa konformi mad-Direttiva 2003/87/KE u mad-Deċiżjoni 2011/278/UE li l-Ġermanja tistabbilixxi skadenza għall-operaturi meta dawn jissottomettu applikazzjonijiet għall-allokazzjoni ta' kwoti bla ħlas ta' emissjonijiet lill-awtorità nazzjonali kompetenti? Jistgħu s-sottomissjonijiet jiġu korretti wara li tkun għaddiet l-iskadenza?	22.02. 2018	Id-Direttiva 2003/87/KE u d-Deċiżjoni 2011/278/UE ma jipprekludux dispożizzjonijiet nazzjonali li jistabbilixxu limitu ta' żmien mandatorju għas-sottomissjoni ta' applikazzjoni għal allokazzjoni bla ħlas, u wara dan il-perjodu l-applikant ma jistgħax jikkoreġi l-applikazzjoni tiegħu.
Kawża C-80/16	Direttiva 2003/87/KE, Deċiżjoni 2011/278/UE	ArcelorMittal Atlantique et Lorraine / Ministeru tal-Ekoloġija, l-Iżvilupp Sostenibbli u l-Enerġija ta' Franza	Validità tal-metodu biex ikun determinat il-punt ta' referenza tal-prodott għall-metall sħun	26.07. 2017	Il-Qorti kkonfermat il-validità tal-metodoloġija użata mill-Kummissjoni biex tiddetermina l-punti ta' referenza tal-metall sħun u tal-minerali sinterizzati (ara wkoll -180/15 u C-506/14).
Kawża C-5/16	Deċiżjoni 2015/1814/UE	PL/ Parlament Ewropew, Kunsill tal-UE	PL ikkontestat il-proċedura ta' adozzjoni u l-kontenut tad-Deċiżjoni 2015/1814/UE li jistabbilixxi r-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq u talbet l-annullament tagħha, għaliex allegat li tikkostitwixxi miżura li tolqot b'mod sinifikanti l-għażla ta' Stat Membru bejn sorsi ta' enerġija differenti u l-istruttura ġenerali tal-provvista tal-enerġija tiegħu, li kellha tiġi adottata mill-Kunsill b'mod unanimu, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 192(2) tat-TFUE.	21.06. 2018	Il-Qorti ma laqgħetx ir-rikors.
Kawża C-58/17	Deċiżjoni 2011/278/UE	INEOS Köln GmbH/ DE	Talba għal deċiżjoni preliminari: Id-definizzjoni ta' "subinstallazzjoni ta' emissjonijiet minn proċess" fl-Artikolu 3(h) tad-Deċiżjoni 2011/278/UE tkopri biss il-karbonju mhux kompletament ossidizzat fi stat gassuż, jew tinkludi wkoll il-karbonju mhux kompletament ossidizzat fi stat likwidu?	18.01. 2018	Il-Qorti sabet li huwa possibbli li jiġi eskluż il-karbonju mhux kompletament ossidizzat fi stat likwidu mid-definizzjoni tal-emissjonijiet tal-proċess.

Appendiċi 6

Tabella 1: Il-qagħda attwali tal-implimentazzjoni tal-Fażi 4 tal-EU ETS

Miżura	Għan	Tip ta' att leġiżlattiv	Adozzjoni prevista
Lista tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għal 2021-2030	L-istabbiliment tal-Lista tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għall-Fażi 4 tal-EU ETS bbażat fuq il-kriterji biex jiġu stabbiliti s-setturi esposti b'mod sinifikanti għar-riskju tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju	Att delegat	L-ewwel trimestru tal-2019
Rieżami tar-regoli dwar l-allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2030	Ir-rieżami tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/278/UE dwar id-determinar ta' regoli tranżitorji applikabbli madwar l-unjoni kollha għall-armonizzazzjoni tal-allokazzjoni bla ħlas sabiex tadattaha għall-kuntest legali l-ġdid stabbilit għall-Fażi 4	Att delegat	Diċembru 2018
Aġġustament għall-allokazzjoni bla ħlas minħabba bidliet fil-produzzjoni	Id-definizzjoni tal-arranġamenti għall-operazzjonalizzazzjoni tal-aġġustament tal-livell ta' allokazzjoni bla ħlas għal installazzjonijiet abbażi ta' livelli ta' produzzjoni li qed jinbidlu ta' aktar minn 15 % 'il fuq jew 'l isfel bħala medja fuq perjodu ta' sentejn	Att ta' implimentazzjoni	2019
Aġġornament tal-valuri referenzjarji għall-allokazzjoni bla ħlas għall-2021-2025	L-identifikazzjoni tal-valuri referenzjarji aġġornati għall-2021-2025 abbażi tad-data ppreżentati mill-Istati Membri għas-snin 2016 u 2017.	Att ta' implimentazzjoni	2020
Stabbiliment tal-Fond ta' Innovazzjoni	L-identifikazzjoni tar-regoli dwar l-operat tal-Fond ta' Innovazzjoni, inkluż il-proċedura u l-kriterji tal-għażla	Att delegat	2019
Stabbiliment tal-Fond ta' Modernizzazzjoni	L-identifikazzjoni tar-regoli dwar l-operat tal-Fond ta' Modernizzazzjoni	Att ta' implimentazzjoni	2020
Rieżami tar-Regolament (UE) Nru 389/2013 (ir-Regolament dwar ir-Reġistru)	L-istabbiliment tar-rekwiżiti għar-Reġistru tal-Unjoni għall-fażi 4 fil-forma ta' bażi ta' data elettroniċi standardizzati li fihom elementi ta' data komuni biex tiġi ssorveljata l-kwistjoni, iż-żamma, it-trasferiment u l-kanċellazjoni tal-kwoti, u biex jiġi pprovdut aċċess għall-pubbliku u l-kunfidenzjalità	Att delegat	L-ewwel trimestru tal-2019
Emenda tar-Regolament (UE) Nru 1031/2010 (ir-Regolament dwar l-Irkantar)	Li tippermetti l-irkant tal-ewwel 50 miljun kwota għall-Fond ta' Innovazzjoni meħuda mir-Riserva tal-Istabbiltà tas-Suq (MSR) fl-2020	Att delegat	Ottubru 2018
Rieżami tar-Regolament (UE) Nru 1031/2010 (ir-Regolament dwar l-Irkantar)	Ir-reviżjoni ta' xi aspetti tal-proċess tal-irkant biex jiġu implimentati r-rekwiżiti għall-fażi 4, b'mod partikolari biex ikun jista' jsir l-irkant ta' kwoti għall-Fond ta' Innovazzjoni u l-Fond ta' Modernizzazzjoni, kif ukoll biex tkun	Att delegat	2019

	riflessa l-klassifikazzjoni tal-kwoti tal-EU ETS bħala strumenti finanzjarji skont id-Direttiva 2014/65/UE dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji (MiFID2).		
Rieżami tar-Regolament Nru 601/2012 dwar il-Monitoraġġ u r-Rapportar	Is-simplifikazzjoni, it-titjib u l-kjarifika tar-regoli ta' monitoraġġ u rapportar u t-tnaqqis tal-piż amministrattiv, ibbażat fuq l-esperjenza ta' implimentazzjoni mill-Fażi 3	Att ta' implimentazzjoni	Ir-raba' trimestru 2018
Rieżami tar-Regolament Nru 600/2012 dwar il-Verifika u l-Akkreditazzjoni	Is-simplifikazzjoni, it-titjib u l-iċċarar tar-regoli ta' akkreditazzjoni u verifika u t-tnaqqis tal-piż amministrattiv sa fejn hu possibbli, ibbażati fuq l-esperjenza tal-implimentazzjoni mill-Fażi 3	Att ta' implimentazzjoni	Ir-raba' trimestru 2018
Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS 2021-2030	Ir-rieżami tal-Linji Gwida tal-Għajnuna mill-Istat tal-EU ETS għall-fażi 4 biex takkomoda d-dispożizzjonijiet il-ġodda dwar it-trasparenza u r-rapportar imtejba introdotti mid-Direttiva tal-EU ETS riveduta għal skemi ta' kumpens għall-ispiża tal-karbonju indiretta	Komunikazzjoni mill-Kummissjoni	2020

Il-qagħda attwali
Ippjanati
Għaddejja
Lesti

Appendiċi 7

Tabella 1: Kontribuzzjonijiet ta Stat Membru għar-Riżerva tal-Istabbiltà tas-Suq minn Jannar sa Awwissu 2019

Stat Membru / EEA Stat tal-EFTA	Kontribuzzjonijiet MSR[71] (Jannar-Awwissu 2019)
L-Awstrija	3 956 898
Il-Belġju	6 564 219
Il-Bulgarija	5 528 107
Il-Kroazja	1 076 583
Ċipru	621 854
Ir-Repubblika Ċeka	10 270 545
Id-Danimarka	3 560 260
L-Estonja	1 936 082
Il-Finlandja	4 753 029
Franza	15 563 476
Il-Ġermanja	56 922 669
Il-Greċja	8 455 757
L-Ungerija	3 410 242
L-Iżlanda	110 959
L-Irlanda	2 660 749
L-Italja	26 868 005

[71] Komunikazzjoni mill-Kummissjoni C (2018) 2801 final tal-15.5.2018, disponibbli fuq https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf ippubblikata skont id-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6.10.2015 ('Deċiżjoni MSR').

Il-Latvja	576 962
Il-Liechtenstein	2 483
Il-Litwanja	1 194 802
Il-Lussemburgu	311 575
Malta	236 516
In-Netherlands	9 526 964
In-Norveġja	2 209 564
Il-Polonja	26 186 345
Il-Portugall	4 318 892
Ir-Rumanija	9 960 187
Is-Slovakkja	3 168 128
Is-Slovenja	1 051 738
Spanja	21 772 019
L-Iżvezja	2 304 582
Ir-Renju Unit	29 651 746
Total	264 731 936